

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”

<https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610>

“Equality and Justice”

स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

ਪਟਿਆਲਾ

PATIALA

On line paper

18 ਸਤੰਬਰ 2025 ਵੀਰਵਾਰ “ਰੋਜ਼ਾਨਾ” ਪੰਜਵਾਂ ਸਾਲ

w.e.f. 15 August 2022

ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ | whatsapp. 91-94636-01616 | email. hardipchumber57@gmail.com | ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

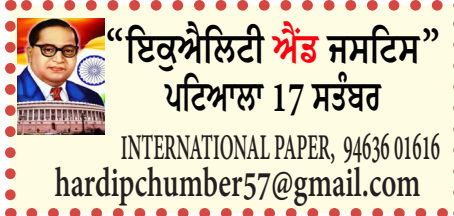
ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay 91-9463601616 HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773

ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖਾਣੇ ਲਈ ਬੇਇੱਜ਼ਤ, ਫਿਰ ਸੜਕ ‘ਤੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨਾਲ ਖਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ... ਜਾਣੇ ਕਿਵੇਂ ਕਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਦਲਿਤਾਂ ਅਤੇ ਬਹੁਜਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ

17 ਸਤੰਬਰ ਜਨਮ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਵਿਸ਼ੇਸ਼: ਵਾਰਾਣਸੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੀ ਹੋਇਆ ਜਿਸਨੇ ਉਸਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੰਗਿਆੜੀ ਜਗਾ ਦਿੱਤੀ? ਪੇਰੀਆਰ ਬਾਰੇ ਘੱਟ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਤੱਥ ਜਾਣੇ।

17 ਸਤੰਬਰ, 1879 ਨੂੰ ਜਨਮੇ, ਈ.ਵੀ. ਰਾਮਾਸਾਮੀ “ਪੇਰੀਆਰ” ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲ, ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦੇ ਕੱਟੜ ਵਿਰੋਧੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ “ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਦਾ ਮਸੀਹਾ” ਅਤੇ “ਦੱਖਣੀ-ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਸੁਕਰਾਤ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮਹਾਨ ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੋ ਅੱਗ ਲੱਗੀ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਿਰ ਕਾਸ਼ੀ (ਵਾਰਾਣਸੀ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਗਲੀ ਦੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਅਤੇ ਜਾਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਈ ਡੂੰਘੀ ਨਫ਼ਰਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਕਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਜਿਸਨੇ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ

ਸਾਲ 1904—ਸਿਰਫ਼ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ। ਨੌਜਵਾਨ ਰਾਮਾਸਾਮੀ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕਾਸ਼ੀ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਪਰ ਉਸਦੇ

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇੱਕ ਅਕਲਪਿਤ ਬਟਕਾ ਲੱਗਾ।

ਭੁੱਖ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਭੋਜਨ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਉੱਥੇ ਮੁਫਤ ਭੋਜਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕਾਰਨ? ਉਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਸਿਰਫ਼ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਲਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਭੁੱਖੇ ਪੇਰੀਆਰ ਨੇ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਭੋਸ ਬਣਾ ਲਿਆ, ਆਪਣੇ ਮੋਢੇ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਗਾ ਪਾਇਆ, ਅਤੇ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਉਸਦੀ ਮੁੱਛਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ। ਦਰਬਾਨ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਸਨੂੰ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ, ਸਗੋਂ ਉਸਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਸੜਕ ‘ਤੇ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ, ਅੰਦਰਲਾ ਭੋਜਨ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਭੋਜਨ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਪਲੇਟਾਂ ਗਲੀ ਵਿੱਚ

ਸੁੱਟੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਨੌਜਵਾਨ ਰਾਮਾਸਾਮੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਪਲੇਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਤੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਲੇਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਆਪਣੀ ਭੁੱਖ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ, ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਖਾਣਾ ਪਿਆ।

ਕੰਧ ‘ਤੇ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ ਫੇਰ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਸਨ, ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦੇ ਸਨ

ਖਾਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਪੇਰੀਆਰ ਨੇ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਦੀ ਕੰਧ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਸਾਈਨ ਦੇਖਿਆ। ਇਸ ‘ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, “ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਜਾਤੀ, ਭਾਵ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਵਪਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।”

ਇਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ, ਨੌਜਵਾਨ ਰਾਮਾਸਾਮੀ ਦਾ ਮਨ ਭੜਕ ਉੱਠਿਆ। ਕਈ ਸਵਾਲ ਉੱਠੇ:

“ਜੇਕਰ ਇਹ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਇੱਕ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਵਪਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੂਜੇ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਖਾਣ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਸਨ?”

“ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਇੰਨੇ ਬੇਰਹਿਮ ਕਿਉਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਦ੍ਰਾਵਿੜਾਂ ਸਮੇਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਖੇ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਝਿਜਕਦੇ?”

“ਇਹ ਜਾਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਵੀ ਕਿਉਂ ਲੈਂਦੀ ਹੈ?”

ਉਸਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ। ਕਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਹੋਈ ਇਸ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਨੇ ਪੇਰੀਆਰ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਆਰੀਅਨ ਨਸਲ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਣਗਿਣਤ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਲਈ ਡੂੰਘੀ ਨਫ਼ਰਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

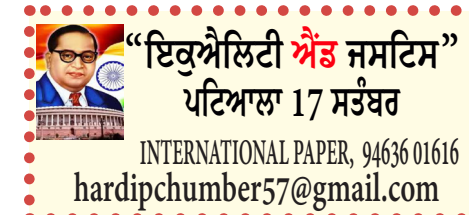
ਭਾਵੇਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਿਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਪੇਰੀਆਰ ਨੇ ਉੱਥੇ ਇੰਨੀਆਂ ਅਨੈਤਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਵੇਸਵਾਗਮਨੀ, ਧੋਖਾਧੜੀ, ਡਕੈਤੀ ਅਤੇ ਭੀਖ ਮੰਗਦੇ ਦੇਖੇ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਅਖੌਤੀ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ।

ਰਾਮਾਇਣ ਦੀ ਅਸਲ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਪੇਰੀਆਰ ਨੇ ਵਾਲਮੀਕਿ ਰਾਮਾਇਣ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-

ਬਾਕੀ ਭਾਗ ਸਫ਼ਾ 2 ਤੇ

ਪੇਰੀਆਰ ਜਯੰਤੀ 2025: ਜਦੋਂ ਹੋਟਲ ਦੇ ਬੋਰਡਾਂ ਤੋਂ “ਬ੍ਰਾਹਮਣ” ਸ਼ਬਦ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੇ ਜਾਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ!

1958 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਇਸ ਸਮਾਜਿਕ ਯੁੱਧ ਨੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੇਰੀਆਰ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵੀ ਹੋਈ।

ਚੇਨਈ— ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਲਈ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਮਹਾਨ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਨੇਤਾ ਈ.ਵੀ. ਰਾਮਾਸਾਮੀ “ਪੇਰੀਆਰ” ਦੀ 146ਵੀਂ ਜਨਮ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੇ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ 1950 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸਨੇ ਵੱਡੀ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ। ਗਣੇਸ਼ ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਰਾਮ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਮਾਇਣ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਤੱਕ, ਪੇਰੀਆਰ ਨੇ ਜਾਤੀ ਉੱਤਮਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ।

ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਮੂਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਲੌਕਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪੇਰੀਆਰ ਨੇ 1953 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਉਸਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਪੇਰੀਆਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਨੇ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਪਿੱਲੈਰ (ਵਿਨਾਇਕ) ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਢਾਹੜਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

1958 ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਲ ਪੇਰੀਆਰ ਸਮਰਥਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਿਨ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਾਤੀ ਉੱਤਮਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਹੋਟਲਾਂ ਤੋਂ “ਬ੍ਰਾਹਮਣ” ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਹੋਟਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਪਲੇਟਾਂ

‘ਤੇ “ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋਟਲ” ਲਿਖਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟੀਚਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭਾਈਚਾਰਾ ਉੱਤਮ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੋਜਨ “ਸ਼ੁੱਧ” ਅਤੇ “ਉੱਚ-ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲਾ” ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਥਾ ਜਾਤੀਗਤ ਵਿਤਕਰੇ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ।

ਪੇਰੀਆਰ ਇਸ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਜਾਤੀਵਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਸੂਖਮ ਪਰ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹਥਿਆਰ ਮੰਨਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੂੰ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਟਲਾਂ ਦੇ ਸਾਈਨਬੋਰਡਾਂ ਤੋਂ “ਬ੍ਰਾਹਮਣ” ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਮਿਟਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਦੀ ਲਹਿਰ ਜਾਤੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਚੁਣੌਤੀ ਸੀ।

ਪੇਰੀਆਰ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਜਨਤਕ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਿਆ। ਕਾਰਕੁਨ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਰ, ਗਲੀ ਤੋਂ ਗਲੀ ਗਏ, ਸੈਂਕੜੇ ਹੋਟਲਾਂ ਦੇ ਸਾਈਨਬੋਰਡਾਂ ਤੋਂ “ਬ੍ਰਾਹਮਣ” ਸ਼ਬਦ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਇੰਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਰਾਜ ਭਰ ਦੇ ਹੋਟਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਪਲੇਟਾਂ ਤੋਂ ਗਾਇਬ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਘਬਰਾ ਕੇ, ਤਤਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੇਰੀਆਰ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ।

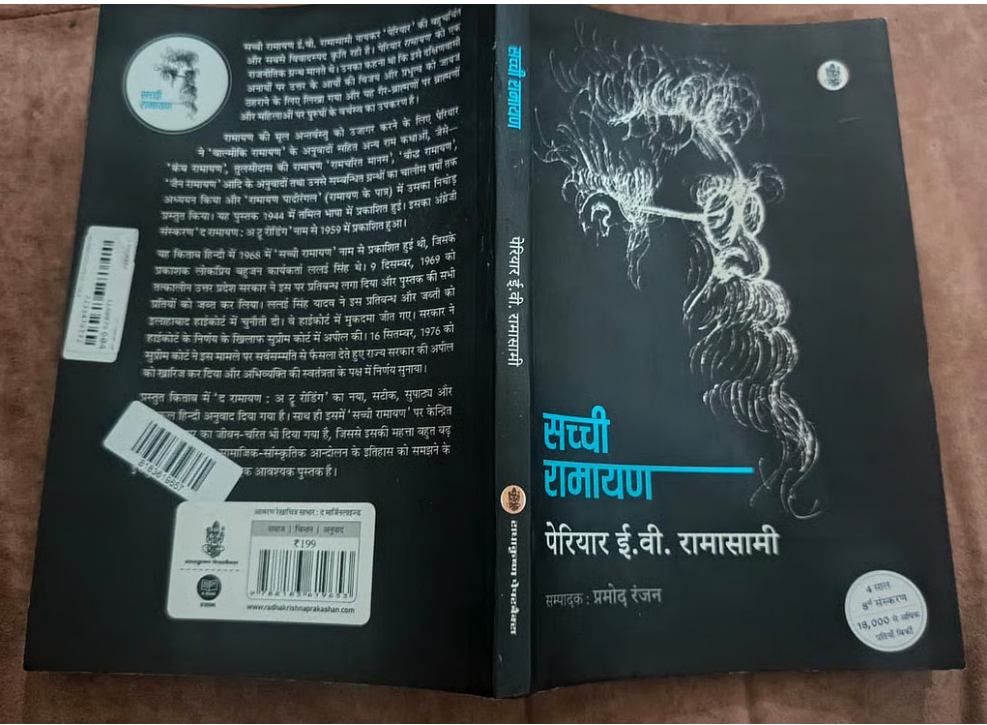
ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਿਰੂਚਿਰਾਪੱਲੀ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੇਰੀਆਰ ਦਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਮੰਗੀ। 1968 ਵਿੱਚ, ਪੇਰੀਆਰ ਦੇ ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਚੇਲੇ ਵਜੋਂ, ਅੰਨਾ ਨੇ ਇੱਕ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਤੋਂ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਕਦਮ ਇੱਕ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਰਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ।

1969 ਵਿੱਚ, ਪੇਰੀਆਰ ਨੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ, ਸਿਰਫ਼ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੀ ਪੂਜਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਤਾਮਿਲ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿੱਚ।

8 ਦਸੰਬਰ, 1973 ਨੂੰ, ਪੇਰੀਆਰ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਤਨ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਜਾਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਕਾਨਫਰੰਸ 8 ਅਤੇ 9 ਦਸੰਬਰ, 1973 ਨੂੰ ਥਿਡਲ, ਵੇਪੇਰੀ, ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਪੇਰੀਆਰ ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦ੍ਰਾਵਿੜਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਅਤੇ ਜਾਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਤਨ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਨਾਲ ਕੰਬ ਰਾਮਾਇਣ, ਰਾਮਚਰਿਤਮਾਨਸ, ਬੋਧੀ ਰਾਮਾਇਣ ਅਤੇ ਜੈਨ ਰਾਮਾਇਣ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ। ਲਗਭਗ ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਤਾਮਿਲ ਰਾਮਾਇਣ ਪਦੀਰੰਗਲ ਲਿਖੀ, ਜਿਸਦਾ ਹਿੰਦੀ ਅਨੁਵਾਦ “ਸੱਚੀ ਰਾਮਾਇਣ” ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ। ਇੱਕ ਸਫਲ ਵਪਾਰੀ ਕਿਵੇਂ ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਬਣਿਆ

ਇਰੋਡ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ‘ਤੇ, ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉਸਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਵਪਾਰਕ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਨਾਮ ਈ.ਵੀ. ਰਾਮਾਸਾਮੀ ਨਾਇਕਰ ਮਾਰਕੀਟ ਰੱਖਿਆ। ਉਹ ਇੱਕ ਸਫਲ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਦਾ ਦਿਲ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ, ਇੱਕ ਘਾਤਕ ਪਲੇਗ ਨੇ ਇਰੋਡ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ। ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕ ਮਰ ਗਏ, ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਭੱਜ ਗਏ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੇਰੀਆਰ

ਨੇ, ਦੂਜੇ ਅਮੀਰ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ। ਪਲੇਗ ਦੇ ਡਰੋਂ, ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਅਜ਼ੀਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ। ਉਸਦਾ ਇਰੋਡ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਸਟਰੀਟ ਦੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ‘ਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਸਹੀ ਨਿਰਣੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੀ ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਤਾਮਿਲ ਵਿਦਵਾਨ, ਪੰਡਿਤ ਸ਼ਿਰੋਮਣੀ ਇਯੋਬੀ ਬਾਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੀ, ਜੋ ਜਾਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਕੱਟੜ ਆਲੋਚਕ ਸਨ। ਸੱਚਾ ਰਾਮਾਇਣ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ

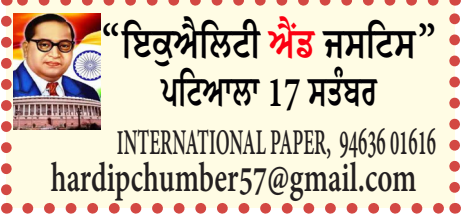
ਪੇਰੀਆਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ

ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਜਾਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਖਾਸ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦ੍ਰਵਿੜ ਜਾਤੀ ‘ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਰਾਮਾਇਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਮੰਨਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਮਾਇਣ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦ੍ਰਵਿੜਾਂ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਆਰੀਅਨਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਅਤੇ ਦਬਦਬੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਗੈਰ-ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਉੱਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦਬਦਬੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਰਾਮਾਇਣ ਦੀ ਅਸਲ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਪੇਰੀਆਰ ਨੇ ਵਾਲਮੀਕਿ ਰਾਮਾਇਣ, ਕੰਬ ਰਾਮਾਇਣ, ਰਾਮਚਰਿਤਮਾਨਸ, ਬੋਧੀ ਰਾਮਾਇਣ ਅਤੇ ਜੈਨ ਰਾਮਾਇਣ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ। ਲਗਭਗ

ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਰਾਮਾਇਣ ਦਾ ਤਮਿਲ ਸੰਸਕਰਣ ਲਿਖਿਆ, ਜੋ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾ ਰਾਮਾਇਣ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੇਰੀਆਰ ਦੇ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਵਿਲੱਖਣ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੂੰ “ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਦਾ ਮਸੀਹ”, “ਦੱਖਣੀ-ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਸੁਕਰਾਤ”, “ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਦਾ ਪਿਤਾਮਾ” ਅਤੇ “ਅਗਿਆਨਤਾ, ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਰੂੜੀਵਾਦ ਅਤੇ ਅਰਥਹੀਣ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਦਾ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ ਦੁਸ਼ਮਣ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਵੇਲਟੇਅਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਇੱਕ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ, ਚਿੰਤਕ, ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਬੁਲਾਰੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ 24 ਦਸੰਬਰ, 1973 ਨੂੰ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਪਰ ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੇਰੀਆਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੋੜ ਲਿਆ, ਸਗੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਲਹਿਰ ਵੀ ਜਗਾਈ। ਉਸਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਉਸਦੇ ਜਨਮ ਮਹੀਨੇ ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਡਾ.ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਬਤੌਰ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ

ਵਿਭਾਗੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਮਿਆਰੀ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਵੱਧ - ਡਾ.ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ

ਸੰਗਰੂਰ, 17 ਸਤੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ)- ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਡਾ.ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਬਤੌਰ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਡਾ.ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿਹਤ ਅਫ਼ਸਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਬਤੌਰ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਪਦ ਉਨਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਮੌਕੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ.ਅਮਰਜੀਤ

ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਮਿਆਰੀ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਵੱਧ ਹੋਣਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਫ਼ਤਰ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਵਿਖੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ‘ਤੇ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜੋ ਵੀ ਟੀਚੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ

ਜਾਣਗੇ ਉਹ ਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪੂਰੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਨਾ ਖੱਜਲ ਖੁਆਰੀ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰੀਨ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਟੀਕਾਕਰਨ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਅੰਜੂ ਸਿੰਗਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਬਿਮਲਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ, ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ

ਭਿੰਡਰ, ਡਾ. ਨਿਧੀ ਸਤੀਸ਼ ਮਿੱਤਲ, ਡਾ. ਮਹੀਪ ਕੌਰ, ਡੀ.ਡੀ.ਐਚ.ਓ ਡਾ. ਮਨੀਸ਼ ਵਰਮਾ, ਐਪੀਡੀਮਾਲੋਜਿਸਟ ਡਾ.ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਅਫ਼ਸਰ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਦੀਪਕ ਬਾਂਸਲ, ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮੈਨੇਜਰ ਵੈਸ਼ਾਲੀ ਬਾਂਸਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹੋਰ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਜਾਰੀ : ਡਾ.ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ

311 ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ – ਸਿੱਖਿਆ, ਪੋਸ਼ਣ ਤੇ ਸਲਾਹ ਪ੍ਰਦਾਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜੀਵਨਜਯੋਤ 2.0, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਦੂਰਦਰਸ਼ੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗਲੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ, ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਭਰਿਆ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਕੇ ਜੀਵਨ ਬਦਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਵੇਰਵੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਇਸਤਰੀ ਅਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇੜੇ ਚਲਾਈ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ 15 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਤੁਰੰਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ‘ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਨਤਕ ਸਹਿਯੋਗ

ਉਤਸ਼ਾਹਜਨਕ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਗਰਿਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ, ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ, ਬੱਸ ਸਟੈਂਡਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਸਿਗਨਲਾਂ ‘ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਡਾ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਟੀਚਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਹਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਚਪਨ, ਵਧੀਆ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇੱਜ਼ਤ ਨਾਲ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਬਚਪਨ ਸੜਕਾਂ ‘ਤੇ ਨਹੀਂ, ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜੀਵਨਜਯੋਤ 2.0 ਸਾਡੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਚਾ ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਹੋਵੇ।” ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੇ ਸਾਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਦੇ

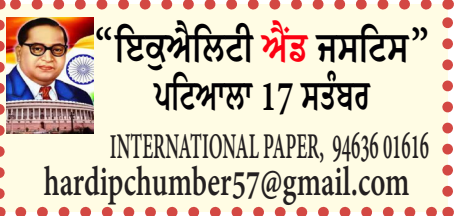
ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੂਰੇ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਡਿਊਟੀ ‘ਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਚਾਅ ਟੀਮ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਚਾ ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬਚਾਏ ਗਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਮਿਲੇ। ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭੀਖ ਮੰਗਣਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮਾਂ, ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।” ਹੁਣ ਤੱਕ, 311 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ, ਪੋਸ਼ਣ, ਸਲਾਹ ਅਤੇ

ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਚਾਈਲਡ ਹੈਲਪਲਾਈਨ 1098 ‘ਤੇ ਕਾਲ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਭਵਿੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਿਰਫ਼ ਬਚਾਅ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਭਾਈਚਾਰਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਨਵਾਂ ਭਵਿੱਖ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇੱਕ ਮੁਹਿੰਮ ਹੈ।

ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 4658 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ 68 ਪੁੱਲਾਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਨੁਕਸਾਨ: ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਈ.ਟੀ.ਓ.

ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ ਲਈ 1969.50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੋੜ

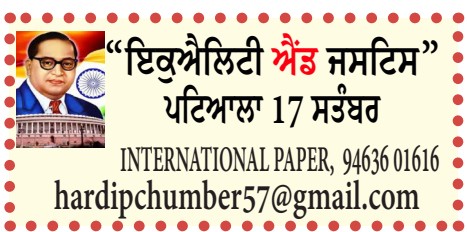
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਆਏ ਭਾਰੀ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ 4658 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ 68 ਪੁੱਲਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਮੰਤਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਈ.ਟੀ.ਓ. ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਸਬੰਧੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਦਿੱਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਪਲਾਨ ਰੋਡਸ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ 19 ਪੁਲਾਂ ਅਤੇ 1592.76 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਮਾਰਗ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਰ ਵਾਲ ਅਤੇ ਬੀ ਵਾਲ 4014.11 ਮੀਟਰ ਅਤੇ 92 ਕਲਵਰਟਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੌਮੀ ਮਾਰਗ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ 4 ਪੁਲਾਂ ਅਤੇ 49.69 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ

ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਰ ਵਾਲ ਅਤੇ ਬੀ ਵਾਲ 2559.5 ਮੀਟਰ ਅਤੇ 14 ਕਲਵਰਟਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿੰਕ ਮਾਰਗ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ 45 ਪੁਲਾਂ ਅਤੇ 2357.84 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਮਾਰਗ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਰ ਵਾਲ ਅਤੇ ਬੀ ਵਾਲ 3282 ਮੀਟਰ ਅਤੇ 376 ਕਲਵਰਟਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 657.54 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਗ੍ਰਾਮ ਸੜਕ ਯੋਜਨਾ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਪੁਲਾਂ, ਸੜਕਾਂ, ਆਰ ਵਾਲ, ਬੀ ਵਾਲ ਅਤੇ ਕਲਵਰਟਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ‘ਤੇ 1969.50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਆਉਣਗੇ। ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਈ.ਟੀ.ਓ. ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਹਾਈਵੇਅ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੁਧਾਰਨ

ਸਬੰਧੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੇਪਰੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹੇ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜੰਡਿਆਲਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ‘ਤੇ ਪੈਂਦੇ ਮੱਲੀਆ, ਟਾਂਗਰਾ ਅਤੇ ਦਬੂਰਜੀ ਉਸਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫਲਾਈਓਵਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਵਿਸ ਰੋਡ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਮੁਰੰਮਤ ਨਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਵਾਪਰ ਰਹੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਕਾਰਜ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਈ.ਟੀ.ਓ. ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਰੜ ਫਲਾਈਓਵਰ ਦੇ ਥੱਲੇ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਜਾਮ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਖ

ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 2800 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਐਪ ਅਧਾਰਤ ਸਰਵੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੈਕਟਰੀ ਪੀ ਡਬਲਯੂ ਡੀ ਬੀ ਐਂਡ ਆਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਗੁਣ ਜੀਤ ਕੌਰ, ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਚੋਪੜਾ, ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਰਮਤੇਸ਼ ਬੈਂਸ, ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਨਿਲ ਗੁਪਤਾ, ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਤੋਂ ਰੀਜਨਲ ਆਫਿਸਰ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਸੀਮ ਬਾਂਸਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

“ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਵਰਾਜ ਦਾ ਮੁੱਦਾ”

ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਵਰਾਜ

ਦਾ ਅੱਗੇ ਦਾ ਭਾਗ

33. ਜੇ ਮੈਂ ਜੋ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਉਹ ਸਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਸਤਾ ਲੱਭਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਅਜਿਹੇ ਰਾਹ ਚੁਣਨ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ

ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਚੁਣਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਸੱਤਾ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਉਲੀਕਣ ਤਾਂ ਇਹ ਸੁਖਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਾ ਰਹਿ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ? ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਤਾਕਤਵਰ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਲਈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣਾ ਕਿ ਉਥੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਭਿਖਾਰੀਆਂ ਦਾ ਰਾਹ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਸਮਰਪਣ ਹੈ; ਕੋਈ ਵੀ ਸਭਿਅਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਅਜਿਹੀ ਤਾਕਤ ਕਿਵੇਂ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਭਲਾ ਕਿਵੇਂ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਗੰਭੀਰ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਸਾਰੇ ਦਲਿਤ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਥਾਂ ਬੈਠ ਕੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੁੱਖ ਉਦੋਂ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਗੁੰਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ‘ਤੇ ਹੋਏ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ, ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੇ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਚਿੰਤਾ ਨਾਲ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰਨਾਂ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ? ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸੂਬੇ ਤੱਕ ਹੀ ਅੰਦੋਲਨ ਚਲਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀ

ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਯਕੀਨਨ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਜਾਗਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਜਾਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਪੱਧਰ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣਾ ਅੰਦੋਲਨ ਚਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਲਈ ਸਹੀ ਮੌਕਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਡਿਪਰੈਸਡ ਕਲਾਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਿਰਫ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ, ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਾਜ਼ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੋ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੂਠੀ ਅਤੇ ਕਾਲਪਨਿਕ ਸੰਸਥਾ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੀ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇੱਕ ਜੀਵੰਤ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੀਵੰਤ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਜਾਲ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕਮੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਭਰਨਾ ਹੈ।

ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੀ ਤਰੱਕੀ

34. ਸੱਜਣੇ! ਸਾਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ‘ਤੇ ਲੰਮਾ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬੜੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸੇ। ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਦਵਾਈ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਸਮਾਜਿਕ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾੜੇ ਰਿਵਾਜਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬੁਰੇ ਰੀਤਾ ਰਿਵਾਜ ਛੱਡਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ

ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਦਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਦੇਸਤੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਣ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਪੜ੍ਹਨ-ਲਿਖਣ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੜਾਅ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਉੱਚਾ ਹੋਵੇਗਾ।

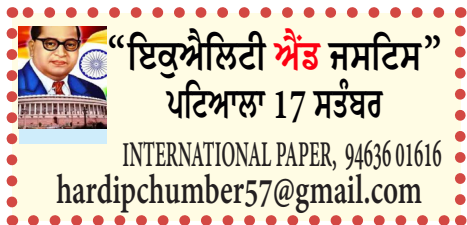
“ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੰਤ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰਹੇਗਾ” ਵਾਲੀ ਕਹਾਵਤ ਵਾਂਗ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਬ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸਮਾਜ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਖਰੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਾਸ਼ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਜੋਸ਼ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚਲਾ ਡਰ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਣਗੇ।

ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤ ਸਾਡੇ ਹੱਥ ਆਉਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਚੇਤਾਵਨੀ ਇਸ ਲਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦਲਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੰਮ ਸਮਾਜਿਕ ਤਰੱਕੀ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਵੈ. ਗੋਖਲੇ ਦੇ (ਸਰਵੈਂਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ) ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੇਵਕ’ ਜਾਂ ਸਵਰਗੀ. ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਦੀ ‘ਸਰਵੈਂਟਸ ਆਫ ਪੀਪਲ’ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵਾਂਗ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਕਾਇਮ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਬਾਕੀ ਦਾ ਭਾਗ ਕੱਲ੍ਹ

ਪੀ.ਆਰ.ਟੀ.ਸੀ. ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰੀ ਬਾਡੀ (ਰਜਿ:) ਪਟਿਆਲਾ
ਪੀ.ਆਰ.ਟੀ.ਸੀ. ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਬਾਡੀ ਦੀ ਹੋਈ ਚੋਣ,

ਵੱਖ—ਵੱਖ ਡਿਪੂਆਂ ਦੇ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੀ ਵੀ ਹੋਈ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੋਣ ਬਕਾਇਆ
ਦੀ ਕੀਤੀ ਮੰਗ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਈ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ

ਪਟਿਆਲਾ : 17 ਸਤੰਬਰ
: ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬਸ ਸਟੈਂਡ ਵਿਖੇ ਪੀ.ਆਰ.ਟੀ.ਸੀ. ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਮੀਟਿੰਗ ਪੀ.ਆਰ.ਟੀ.ਸੀ. ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਬਾਡੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮੁਕੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਗਣਵਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ—ਵੱਖ ਡਿਪੂਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਵੱਖ—ਵੱਖ ਡਿਪੂਆਂ ਦੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਰਹਿੰਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਬਕਾਇਆਂ ਸਬੰਧੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੀ ਚੁੱਪ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਪੀ.ਆਰ.ਟੀ.ਸੀ.

ਦੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਜਮ ਕੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਵੱਖ—ਵੱਖ ਡਿਪੂਆਂ ਦੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਡਿਪੂਆਂ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਦੇ ਸਾਲ ਲਈ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਆਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਡਿਪੂਆਂ ਨੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਕੇਂਦਰੀ ਬਾਡੀ ਜਿਸ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮੁਕੰਦ ਸਿੰਘ, ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਗਣਵਾਲ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ, ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਹਰੀ

ਸਿੰਘ ਚਮਕ ਅਤੇ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਹਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਤਾਇਆ ਤੇ ਇਸ ਬਾਡੀ ਦੀ ਦੇ ਸਾਲ ਦੀ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਭਰਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਗਣਵਾਲ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਚਮਕ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬਾਡੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਿਤਾਉਣ ਅਤੇ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਮੁੜ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮੂਹ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਬਕਾਏ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ

ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਮੁਕੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿਹਤ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਡਿਪੂਆਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੋਣਾਂ ਕਰਨ ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਬਾਡੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਤਾਉਣ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਏਕਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸਰਵ ਸ਼੍ਰੀ ਬਚਿੰਤਰ ਸਿੰਘ ਲੁਧਿਆਣਾ ਡਿਪੂ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰਥਲਾ, ਜਲੰਧਰ ਸਿੰਘ ਫਰੀਦਕੋਟ, ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਠਿੰਡਾ, ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਬੁੱਢਲਾਡਾ, ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ ਬਰਨਾਲਾ, ਉਪਕਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਗਰੂਰ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ

ਪਟਿਆਲਾ (17.9.25)
ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ, ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ/ਪੀਐਸਟੀਸੀਐਲ ਜਿਲਾ ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਹੰਗਾਮੀ ਮੀਟਿੰਗ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕੈਂਥ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਵਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਇੰਜ: ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰੁੜਕੀ ਦੀਆਂ

ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਬਤੌਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਮੰਡਲ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਨਿਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਜਿਲਾ ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਵਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਸੂਬਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਇੰਜ: ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ

ਬਾਗੀ ਵਧੀਕ ਐਕਸ਼ੀਅਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੇ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਵੱਲੋਂ ਮੋਮੋਟੋ, ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ: ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਅਤੇ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਿੰਤਰ ਸਿੰਘ ਨੌਲੱਖਾ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਲਸੀ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ, ਇੰਜ:

ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਬਾਗੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਇੰਜ: ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਲੰਗ, ਇੰਜ: ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮਾਹੀ, ਇੰਜ: ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਨਾ ਮਾਹੀ, ਸੀਮਾ ਰਾਣੀ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਕਿਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਹੁਲ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ੈਲੀ, ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰੇਹਿਤ ਕੁਮਾਰ, ਸਲੀਮ ਅਤੇ ਨਿਤੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਟੇਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਵੱਲੋਂ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈ ਗਈ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕੇਂਦਰੀ ਬਾਡੀ, ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਬਠਿੰਡਾ, ਜ਼ੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ ਡਿਪੂ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ

ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਦਫਤਰ ਸਕੱਤਰ, ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਸੂਰਜ ਭਾਨ, ਸੰਤੋਸ਼ ਕਿਸ਼ਨ ਚਪੜ, ਤੇਜਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾਸ,

ਜ਼ਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਕਪੂਰ ਚੰਦ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਸੰਤ ਰਾਮ ਨਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਰਾਮ ਦਿੱਤਾ ਨੇ ਭਰਪੂਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਸੰਗਰੂਰ ਡਿਪੂ ਦੇ

ਆਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਬਾਡੀ ਦੇ ਆਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਸਿਰੋਪਾਓ ਪਾ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਟੇਜ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਕਵਿਤਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ‘ਚ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਰਜਨੀ ਬਾਲਾ ਨੇ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ

ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚਣ ‘ਤੇ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਅਤੇ ਗਾਈਡ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨਿਤ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 17 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਜ ਲਾ ਲਾ ਬਾ ਦ , 16,ਸਤੰਬਰ (ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ) ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲਾ ਪੱਧਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਵਿਤਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ । ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅੱਠ ਬਲਾਕ ਦੇ ਅੱਠ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਲਾਕ ਜਲਾਲਾਬਾਦ 1

ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਰਜਨੀ ਬਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਕਵਿਤਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਬਲਾਕ ਜਲਾਲਾਬਾਦ-1 ਦੇ ਬੀਪੀਓ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੀ ਐੱਚ ਟੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਜਨੀ ਬਾਲਾ ਅਤੇ ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਤਿਆਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ

ਉਸਦੇ ਗਾਈਡ ਅਧਿਆਪਕ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਰਜੂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਕੂਲ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਉਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਸਰਵ-ਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਬਲਾਕ

ਜਲਾਲਾਬਾਦ-1 ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਜਨੀ ਬਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚਣ ‘ਤੇ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਗਾਈਡ ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਸਕੂਲ ਦਾ ਮਾਣ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਿਆ ਰਹੇ।

ਖੁਰਾਲਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪ੍ਰਵੀਨ ਬੰਗਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 17 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਬੰਗਾ(ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ) 20 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਬਸਪਾ ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਖੁਰਾਲਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਆ ਰਹੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਬੰਗਾ ਸ਼ਹਿਰ, ਗੁਣਾਚੌਰ ਮੁਕੰਦਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਗੁਣਾਚੌਰ ਵਿੱਚ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ

ਵਿਟਾਂਦਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਨਮਾਨ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਗੁਰੂ ਬਸਪਾ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਜਨਰਲ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਨਾਮਲੇਵਾ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਵੀਨ ਬੰਗਾ ਜੇਨ ਸੰਗਤ ਉਤਸਾਹਿਤ ਹਨ ਉਥੇ ਇੰਚਾਰਜ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ

ਵੱਖ ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਬੇਅਦਬੀ ਸੰਬੰਧੀ ਗੁੱਸਾ ਵੀ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਮੋਕੇ ਤੇ ਜਿਲੇ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਬਸਪਾ ਆਗੂ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਗੁਣਾਚੌਰ , ਗੁਰਦੇਵ ਰਾਮ, ਭਲਵਾਨ ਜਗਦੀਸ਼ ਗੁਰੂ, ਕੁਲਦੀਪ ਵਿਰਦੀ , ਹੈਪੀ ਬਸਰਾ ਜੀ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਸਾਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ

ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਤਪਾ ਵਿਖੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਮੁਫ਼ਤ ਸਹੂਲਤਾਂ - ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਲੋੜਵੰਦ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ‘ਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਰਾਉਣ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 17 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੰਗੜਾ) ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤਪਾ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਰਨਾਲਾ) ਵਿਖੇ ਬਾਬਾ ਫੂਲ ਸਰਕਾਰੀ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ 72 ਬੈੱਡਾਂ ਦਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਰਹਿ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਜੇ ਵੀ ਲੋੜਵੰਦ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ ਲੈ ਕੇ ਤਹਿਸੀਲ ਕੰਪਲੈਕਸ, ਨੇੜੇ ਸੇਵਾ ਕੇਂਦਰ, ਹੰਡਿਆਇਆ ਰੋਡ, ਦਫਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫਸਰ, ਬਰਨਾਲਾ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਬਲਾਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਫਤਰ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਫਸਰ (ਸੀ. ਡੀ. ਪੀ. ਓ) ਵਿਖੇ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿਣ

ਲਈ ਕਮਰੇ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਖਾਣਾ-ਪੀਣਾ, ਕੱਪੜੇ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ, ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਧੁਨਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਫ਼ਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਾਸਤੇ ਸਬੰਧਤ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦਾ ਨਾਮ, ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ, ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਮੋਬਾਇਲ ਨੰਬਰ, ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ ਨੰਬਰ ਆਦਿ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ 01679-29110, 87280-45025 ‘ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਦੀਆਂ ਲਗਭਗ 1000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੁਰੰਤ ਭਰੇ- ਐੱਸ. ਸੀ./ਬੀ. ਸੀ. ਅਧਿਆਪਕ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ

ਸਕੂਲ ਮੁਖੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਰਵੇ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਨੂੰ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਫੇਲ- ਦੁੱਗਾਂ, ਨਬੀਪੁਰ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 17 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮਿਤੀ 17 ਸਤੰਬਰ() ਐੱਸ. ਸੀ./ਬੀ. ਸੀ. ਅਧਿਆਪਕ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਾਂ ਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਲਫ਼ਮਣ ਸਿੰਘ ਨਬੀਪੁਰ ਨੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸ਼ੁਦਾ 2000 ਪੋਸਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਭਗ 1000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੋਸਟਾਂ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਹਨ।ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ ਕਈ -ਕਈ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਚਾਰਜ ਦੇ ਕੇ ਡੰਗ ਸਾਰੂ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਹੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਤੋਂ ਵਿਰਵੇ ਸਕੂਲਾਂ ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਐੱਸ.ਸੀ./ਬੀ. ਸੀ. ਅਧਿਆਪਕ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਾਂ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ

ਲਫ਼ਮਣ ਸਿੰਘ ਨਬੀਪੁਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀਆਂ 75% ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀਆਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਤੁਰੰਤ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੇ 25% ਕੋਟੇ ਦੀ ਭਰਤੀ ਸਬੰਧੀ ਪੀ. ਪੀ. ਐਸ.ਸੀ. ਵੱਲੋਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵੀ ਤੁਰੰਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਦੀਆਂ 50% ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੋਸਟਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸਫਲ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰ ਰਹੀ ਹੈ।ਸਾਲ 2022 ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ‘ਚ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੀ ਕਾਇਆ-ਕਲਪ ਕਰਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ

ਆਈ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ, ਹੈਡਮਾਸਟਰਾਂ ਅਤੇ ਬੀ. ਪੀ. ਈ. ਓਜ਼. ਦੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਹਨ।ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਬਲਵਿੰਦਰ ਲਤਾਲਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ,ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ, ਪਰਵਿੰਦਰ ਭਾਰਤੀ, ਲੈਕ. ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ,ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤਰਤਾਰਨ,ਵਿਜੇ ਮਾਨਸਾ, ਵਿਤ ਸਕੱਤਰ ,ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਅਮਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੁਕਤਸਰ ਤੇ ਦੇਸ ਰਾਜ ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਕੋਟਾ 75% ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 70% ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਲਈ, 20% ਹੈਡਮਾਸਟਰਾਂ ਲਈ ਅਤੇ 10% ਵੇਕੇਸ਼ਨਲ ਮਾਸਟਰਾਂ ਲਈ ਕੋਟਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ

ਪੰਜਾਬ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਮੰਗ ਪੱਤਰ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 17 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮਾਨਸਾ 17ਸਤੰਬਰ (ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ) ਪੰਜਾਬ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ,ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਾਂ ਹੜ ਪੀੜਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ। ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਲਦੂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਮਾਨਸਾ ਵਿਖੇ ਵਫਦ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮਾਨਸਾ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਵਫਦ ‘ਚ ਰਾਮਫਲ ਚੱਕ ਅਲੀਸੇਰ,ਗੋਰਾ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀਬਾਘਾ,ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਸਮਾਓ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬੁਰਜ ਹਮੀਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ‘ਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚ ਤਬਾਹ ਹੋਈਆਂ ਫਸਲਾਂ,, ਨੁਕਸਾਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਮੀਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ, ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਬੋਰ,ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ,ਡੋਅਰੀ ਅਤੇ,ਪੋਲਟਰੀ

ਫਾਰਮ,ਭੇਡ,ਬੱਕਰੀ ਆਦਿ ਦੇ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਭਰਪਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕਿਸਾਨਾਂ-ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰਜ਼ਾ ਮਾਫ ਕਰਨ ,ਦੀ ਫਸਲਾਂ ਦਾ 70 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਫਸਲ ਨਾ ਬੀਜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੁਰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਗੁਣਾ ਕਰਨ ਆਦਿ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਉਭਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਲਈ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ, ਬੇਜ਼ਮੀਨੀ ਕਿਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥ-ਦਵਾਈਆਂ ਆਦਿ ਮੁਫ਼ਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੜ੍ਹਾਂ ਉਪਰੰਤ

ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ,ਮਰੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਮਕਾਨ, ਜਮੀਨ ਆਦਿ ਨੁਕਸਾਨੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਹੱਕ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ,ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਆਰਥਿਕ, ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੇਤੀਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਤਾ ਮਿੱਟੀ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ,ਇਸਤੇ ਆਉਂਦਾ ਕੁੱਲ ਖਰਚ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਅਦਾ ਕਰੇ। ਆਗੂਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਚੈਨਲਾਇਜ਼ ਕਰਕੇ ਇਨਾਂ ਦਾ ਨਹਿਰੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ,ਅਬਾਦਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਦਿੱਤੇ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਬਣਾਈ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇ ਕੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਤੋਂ ਪਿੰਸੀਪਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਜ਼ਲਦੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਉਹਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਤੁਰੰਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਈ ਟੀ ਟੀ, ਐੱਚ ਟੀ ਤੇ ਸੀ ਐੱਚ ਟੀ ਤੋਂ ਮਾਸਟਰ ਕਾਡਰ ਦੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਵੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਨਵੇਂ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੀ ਖੜ੍ਹੇਤ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।ਇਸ ਸਮੇਂ ਪਰਮਿੰਦਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਪੁਰਾਣੇਵਾਲਾ, ਹਰਦੀਪ ਤੂਰ, ਸੁਖਦੇਵ ਕਾਜ਼ਲ,ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਬਿੱਟੂ, ਸੁਖਪਾਲ ਬਕਰਾਹਾ, ਬੇਅੰਤ ਭਾਂਬਰੀ, ਸੁਪਿੰਦਰ ਖਮਾਣੋਂ, ਕੁਲਬੀਰ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਦਰਸ਼ਨ ਭਾਂਗੋ, ਦੇਵਰਾਜ ਜਲੰਧਰ, ਦੀਪਕ ਜਲੰਧਰ, ਸੁਖਰਾਜ ਮਾਹਲ, ਗੁਰਜੰਟ ਭੁ ਰ ਥ ਲਾ , ਕੰ ਵ ਲ ਜੀ ਤ ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ, ਕੁਲਵੰਤ ਪੰਜਗਰਾਈ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਈ.ਵੀ.ਐਮ. ਬੈਲਟ ਪੇਪਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੋਧ

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ , ਈ.ਵੀ.ਐਮ. ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਗੀਆਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰੰਗਦਾਰ ਫੋਟੋਆਂ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 17 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਈ.ਵੀ.ਐਮ. ਬੈਲਟ ਪੇਪਰਾਂ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚੋਣ ਸੰਚਾਲਨ ਨਿਯਮ, 1961 ਦੇ ਨਿਯਮ 49ਬੀ ਤਹਿਤ ਮੌਜੂਦਾ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਹ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵੋਟਰਾਂ ਲਈ ਸਹੂਲਤ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਿਛਲੇ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ

ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ 28 ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਈਵੀਐਮ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰੰਗਦਾਰ ਤਸਵੀਰਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਸਹੀ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਖਣ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ

ਚਿਹਰਾ ਫੋਟੋ ਸਪੇਸ ਦੇ ਤਿੰਨ-ਚੌਥਾਈ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗਾ।

ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ/ਨੇਟਾ ਦੇ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ ਭਾਰਤੀ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਛਾਪੇ ਜਾਣਗੇ। ਫੋਟੋ ਦਾ ਸਾਈਜ਼ 30 ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਲਈ ਬੇਲਡ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਕਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਸਾਰੇ

ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ/ ਦੇ ਨਾਮ ਇੱਕੋ ਕਿਸਮ ਦੇ ਫੋਟੋ ਅਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਡੇ ਫੋਟੋ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਛਾਪੇ ਜਾਣਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ 70 ਪੇਪਰ ਉੱਤੇ ਛਾਪੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਰਜ਼ੀਬੀ ਵਾਲੇ ਗੁਲਾਬੀ ਰੰਗ ਦੇ ਪੇਪਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆੱਪਗ੍ਰੇਡ ਕੀਤੇ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਥਾਪਰ ਹੋਸਟਲ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਰਜਿ: ਨੰ: 70 ਦੀ ਹੋਈ ਚੋਣ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 17 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਅੱਜ ਥਾਪਰ ਹੋਸਟਲ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਰਜਿ: ਨੰ: 70 ਦੀ ਚੋਣ ਕਾਮਰੇਡ ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਬਾਗੜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2025 ਤੋਂ 2027 ਤੱਕ ਸਰਵ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਵਰਾਂ

ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸਰਵ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਮੇਸ਼ ਵਰਮਾ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੰਤੋਖ ਕੁਮਾਰ, ਸੈਕਟਰੀ ਜੀਵਨ ਆਰੀਆ, ਜੁਆਇੰਟ ਸਕੱਤਰ ਸੁਨਿਲ ਕੁਮਾਰ, ਰਮੇਸ਼ ਜੋਸ਼ੀ, ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਦਿਨੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਰੀ, ਅਡੀਟਰ

ਕਿਸ਼ਨ ਡੋਗਰਾ, ਸਰਵ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਬਾਗੜੀ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੁਦਾਖਰ ਭਾਰਦਵਾਜ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਬਾਗੜੀ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਅੱਜ ਦੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ

ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਅਰੋਪ ਲਗਾਇਆ ਕਿ 12 ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਪਰ ਸਮਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਮਿਨੀਮਮ ਵੇਜ਼ ਬੋਰਡ ਨਹੀਂ ਬਿਠਾਇਆ ਤਾਂ ਕਿ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਜਦ ਕਿ ਏਟਕ ਵਲੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮਿਨੀਮਮ ਵੇਜ਼ 35000/— ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਨਰਸਿੰਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ, ਫਸਟ ਏਡ, ਫਾਇਰ ਸੇਫਟੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕੈਂਪ ਸ਼ੁਰੂ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 17 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਡਾਕਟਰ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਰਾਜਿੰਦਰਾ ਹਸਪਤਾਲ ਪਟਿਆਲਾ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਨਰਸਿੰਗ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ, ਫਸਟ ਏਡ, ਫਾਇਰ ਸੇਫਟੀ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕੈਂਪ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਨਰਸਿੰਗ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾਕਟਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਆਫ਼ਤਾਵਾਂ, ਜੰਗਾਂ, ਅੰਤਰਵਾਦੀ

ਹਮਲਿਆ, ਮਹਾਂਮਾਰੀਆਂ, ਮੌਸਮੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਅਤੇ, ਘਰੇਲੂ, ਆਵਾਜਾਈ, ਫੈਕਟਰੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਮੇਂ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹਰੇਕ ਨਰਸਿੰਗ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਮਦਦਗਾਰ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗਾਂ ਅਭਿਆਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ, ਫਸਟ ਏਡ, ਫਾਇਰ

ਸੇਫਟੀ ਟ੍ਰੇਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਕਾ ਰਾਮ ਵਰਮਾ ਜੋ ਭਾਰਤੀਯ ਰੈੱਡ ਕਰਾਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਹਨ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਆਵਾਜਾਈ ਸਿੱਖਿਆ ਸੈਲ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਥਾਣੇਦਾਰ ਰਾਮ ਸਰਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਵਲੋਂ ਡਾਕਟਰ ਸੁਮਨ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਰਾਹੁਲ ਡਾਬਰ ਵਲੋਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਕਾ ਰਾਮ ਵਰਮਾ ਨੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ,

ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਡਾਕਟਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਚੋਪੜਾ ਅਤੇ ਨਰਸਿੰਗ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾਕਟਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਆਪਣਾਵਾਂ, ਜੰਗਾਂ, ਮਹਾਂਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੌਸਮੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਬਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਸਾਯੋਗ ਉਪਰਾਲੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ, ਹਰੇਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੁੱਖੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਭ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਬਚਾਓ, ਮਦਦ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗਾਂ ਕਰਵਾਕੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਮਦਦਗਾਰ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਜੋਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਸੰਤ ਲੌਗੋਵਾਲ ਤਕਨੀਕੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿਖੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ - ਡੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 17 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਲੌਗੋਵਾਲ,17 ਸਤੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ)- ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤਕਨੀਕੀ ਸੰਸਥਾ ਸੰਤ ਲੌਗੋਵਾਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਵਿਖੇ ਸਰ ਐਮ. ਵਿਸ਼ਵੇਸ਼ਵਰੈਯਾ ਦੀ ਜੈਯੰਤੀ ਮੌਕੇ 58ਵਾਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ ਡੇ ਸਮਾਗਮ ਆਈਐਸਟੀਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚੈਪਟਰ,

ਸਲਾਇਟ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ.ਆਮੇਦ ਕੁਮਾਰ, ਐਸੋਸੀਏਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਡੀਆਰਡੀਓ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਆਰਿਆ,

ਸਾਇੰਟਿਸਟ ਡੀਡੀਆਰਡੀਓ ਗੈਸਟ ਆਫ ਆਨਰ ਵਜੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਲਾਈਟ ਪ੍ਰੋ. ਮਨੀਕਾਂਤ ਪਾਸਵਾਨ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ

ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ “ਇਕ ਸਥਾਈ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿਸ਼ੇ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਤੇ ਕੁਇਜ਼, ਟੈਕਨੋ ਰਿੰਡਲ, ਪੋਸਟਰ ਸਮੇਤ ਕਈ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਹਫ਼ਤੇ ‘ਚ ਮੰਗਾਂ ਨਾ ਮੰਨੀਆਂ ਤਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਘਿਰਾਓ ਕਰੇਗੀ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਯੂਨੀਅਨ

ਜੇਕਰ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਮਾਣ ਭੱਤਾ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਘਿਰਾਓ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 17 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਆਲ ਪੰਜਾਬ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਕੌਰ ਨੇ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲੱਗਭਗ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ

ਗਿਆ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰਾਂ ਹੈਲਪਰਾਂ ਨੂੰ ਸੈਂਟਰ ਫੰਡ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰਾਂ ਹੈਲਪਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣ ਭੱਤਾ ਦੇਣ 'ਚ ਅਸਫ਼ਲ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰਾਂ ਹੈਲਪਰਾਂ ਦੇ ਚੁੱਲੇ ਠੰਡੇ ਪਏ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ

ਨੂੰ ਵਰਕਰਾਂ ਹੈਲਪਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਫ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਾਰ ਵਾਰ ਦਫ਼ਤਰ 'ਚ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ 10 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਮਾਣ ਭੱਤਾ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗੇ ਪ੍ਰੰਤੂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮਾਣ ਭੱਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਮਾਣ ਭੱਤਾ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਆਲ ਪੰਜਾਬ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਯੂਨੀਅਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਘਿਰਾਓ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੁੱਖ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 17 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਲੌਗੋਵਾਲ,17 ਸਤੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ)- ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤਕਨੀਕੀ ਸੰਸਥਾ ਸੰਤ ਲੌਗੋਵਾਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ (ਸਲਾਈਟ) ਦੇ ਕੈਂਪਸ ਵਿਖੇ “ਮਧੁਮੱਖੀ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਦ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ” ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ,ਇਹ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਖਾਦ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਟੈਕਫੈਸਟ-25 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੀ-ਟੈਕਫੈਸਟ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ

ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਧੁਮੱਖੀ ਪਾਲਣ, ਸ਼ਹਿਦ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਉਦਯਮੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰੋ. ਮਨੀਕਾਂਤ ਪਾਸਵਾਨ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਲਾਈਟ, ਨੇ ਮਧੁਮੱਖੀ ਪਾਲਣ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਟਿਕਾਊ

ਪ੍ਰਯੋਗ ਅਤੇ ਆਤਮਨਿਰਭਰਤਾ ਵੱਲ ਕਿਵੇਂ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਾਗਣ ਵਿੱਚ ਮਧੁਮੱਖੀਆਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਦ, ਪਰਾਗਕਣ (ਪੋਲਨ) ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਪੇਲਿਸ ਵਰਗੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਧੁਮੱਖੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਪ੍ਰੋ. ਵਿਕਾਸ ਨੰਦਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ

ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲੀਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ 30 ਵਰ੍ਹੇ ਰਜਵਾੜਾਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਦਿਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਲ-ਕੋਠੜੀਆਂ, ਜਲਾਵਤਨੀਆਂ ਅਤੇ ਰੂਪੇਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਦੇ ਇਵਜ਼ ਵਜੋਂ ਸਾਰੀ ਜਮੀਨ-ਜਾਇਦਾਦ ਕੁਰਕ ਕਰਵਾਈ। ਆਪ ਦਾ ਜਨਮ ਰਿਆਸਤ ਪਟਿਆਲਾ, ਵਰਤਮਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ (ਪੰਜਾਬ) ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿੰਡ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵਿਖੇ 1896 ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਰੂੜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਬੇਸੇ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਦਾ ਬਚਪਨ ਦਾ ਨਾਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੀ। 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਆਪ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਵਾਂਗ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਏ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਬਰਮਾ ਵਿਖੇ ਪਹਿਲੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਆਪ ਦੀ ਚੇਤਨ ਬੁੱਧੀ ਨੇ ਇਹ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਡੂੰਘੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਆਪ 1916 ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚੋਂ ਭਗੌੜੇ ਹੋ ਗਏ। ਰਸਾਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਗੀ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਆਪ ਦੇ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਹੋ ਗਏ। ਆਪ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਰੱਖ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪ ਸਾਧ ਦਾ ਭੇਸ਼ ਵਟਾ ਕੇ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਰਸਤੇ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਪੁੱਜੇ। ਸਾਧ ਦੇ ਭੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਰਾਗ ਰਾਜ (ਅਲਾਹਾਬਾਦ) ਆ ਕੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਆਪ ਏਨੇ ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਸਨ ਕਿ ਆਪ ਨੇ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਪਰਿਆ। ਆਪ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਆਪ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਪੰਡਤ ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੂੰ 9 ਮਹੀਨੇ ਕੈਦ ਹੋਈ ਜੋ ਆਪ ਨੇ ਨੈਣੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੱਟੀ। ਜਦੋਂ ਆਪ ਇਹ ਕੈਦ ਕੱਟ ਕੇ ਬਾਹਰ ਆਏ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ (1921-1925) ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰਾਂ ‘ਤੇ ਸੀ। ਆਪ ਇਸ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਦ ਪਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਉੱਘੇ ਰਾਜਸੀ ਵਰਕਰ ਬਣ ਗਏ। 24 ਮਈ 1922 ਨੂੰ ਸ਼ੇਰਪੁਰ (ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਆਸਤ) ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਜੋਸ਼ੀਲੀ ਤਕਰੀਰ ਕਰਨ ਬਦਲੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਅਜੇ ਆਪ ਰੁਪੇਸ਼ੀ ਹੀ ਸਨ ਕਿ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 27 ਜੂਨ 1922 ਨੂੰ ਤਾਜੀ-ਰਾਤ-ਏ-ਹਿੰਦ ਦਫ਼ਾ 342 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੁਕਦਮੇ ਵਿੱਚ 9 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ 100 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ।

ਹੀਰੋ ਕਲਾਂ, ਤਹਿਸੀਲ ਮਾਨਸਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਰਨਾਲਾ (ਉਸ ਸਮੇਂ) ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਮਹੰਤ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਤਕੜੀ ਐਜੀਟੇਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ‘ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਮਹੰਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪਿੱਠੂ ਸੀ (20 ਮਾਰਚ 1928 ਦੀ ਸੀ. ਐੱਲ.ਡੀ. ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਮਦ 4)। ਭਾਰੀ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਨਾਲ ਆਪ ਨੂੰ 22 ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਸਪੈਸਲ ਬੈਚ ਮਾਨਸਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੂੰ 17 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ 250 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪ ਨੂੰ ਡੇਢ ਸਾਲ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਮੁਆਫ਼ ਹੋ ਗਈ। ਆਪ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਕੇ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ 1923 ਨੂੰ

ਪਰਜਾ ਮੰਡਲੀ ਨਾਇਕ - ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲੀਆ

ਬਲਬੀਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ
098153-17028

ਆਏ ਹੀ ਸਨ ਕਿ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਿੰਡ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੋਸ਼ੀਲੀ ਤਕਰੀਰ ਕਰਨ ਬਦਲੇ ਆਪ ਨੂੰ ਫਿਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੂੰ 3 ਸਾਲ ਕੈਦ ਅਤੇ 500 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੋਇਆ। ਜੁਲਾਈ 1924 ਵਿੱਚ ਆਪ ਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਗਈ। ਇਹ ਕੈਦ ਆਪ ਨੇ ਬਠਿੰਡਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੱਟੀ। 1925 ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਬਣਨ ‘ਤੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਪ ਨੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਕੇ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਠੀਕਰੀਵਾਲਾ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ। 11 ਜੁਲਾਈ 1926 ਨੂੰ ਆਪ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸੁਨਾਮ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਥਾ

ਲੈਕੇ ਨੰਗਲ ਪੁੱਜੇ। ਮਈ 1926 ਵਿੱਚ ਮੁੰਬਈ ਵਿਖੇ ਆਪ ਰਿਆਸਤ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਟੇਟ ਪੀਪਲਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਡੈਲੀਗੇਟ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਭੇਜੇ ਗਏ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਆਪ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਿਆਸਤੀ ਪਰਜਾ ਮੰਡਲ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇੜੇ ਸੇਖੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਰੇਲ ਦੇ ਪੁਲ ‘ਤੇ ਹੋਈ ਗੁਪਤ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਆਪ ਅਤੇ ਆਪ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਣਥੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਾਲ 17 ਜੁਲਾਈ 1928 ਨੂੰ ਮਾਨਸਾ ਵਿਖੇ ਰਿਆਸਤੀ ਪਰਜਾ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਨੇ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਠੀਕਰੀਵਾਲਾ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਇਆ। ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦਾਨੇਵਾਲੀਆ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਆਪ ਉਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਵਾਰੰਟਾਂ ਕਾਰਨ ਆਪ ਰੁਪੇਸ਼ ਸਨ। ਰੁਪੇਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਆਸਤੀ ਪਰਜਾ ਮੰਡਲ ਦੇ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਹੀਦ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਠੀਕਰੀਵਾਲਾ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ 1928 ਵਿੱਚ ਠੀਕਰੀਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਦੀਵਾਨ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੇ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਿਆਸਤੀ ਰਾਜਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੀਵਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਰਕਰਾਂ/ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਆਸਤੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਪਰ ਆਪ ਬਚ ਕੇ ਨਿਕਲ ਗਏ।

18 ਅਪ੍ਰੈਲ 1928 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕਲਕੱਤਾ ਸਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਹੋਈ ਸਰਬ-ਭਾਰਤੀ ਰਿਆਸਤੀ

ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ। ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਮਹਾਰਾਜਾ ਪਟਿਆਲਾ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਾਇਸਰਾਏ ਹਿੰਦ ਨੂੰ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 17 ਦਸੰਬਰ 1929 ਨੂੰ ਪਰਜਾ ਮੰਡਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੈਸ਼ਨ ਬਰੈਡਲੇ ਹਾਲ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। 7 ਸਤੰਬਰ 1931 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਫੂਤ-ਛਾਤ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਆਪ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਆਪ ਦੇ ਕਾਫੀ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਰਹੇ। ਪਰਜਾ ਮੰਡਲ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਵੀ ਬਹੁਤੀ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸੀ। ਆਪ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪਰਜਾ ਮੰਡਲ ਨੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਕੱਢਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ। ਉਰਦੂ ਵਿੱਚ ‘ਰਿਆਸਤੀ ਦੁਨੀਆ’ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਤਾਲਿਬ ਹੁਸੈਨ ਸਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ‘ਦੇਸ਼ ਦਰਦੀ’ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਯੂਥ ਸਨ। 2 ਮਾਰਚ 1932 ਨੂੰ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਉਛਾਲਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰੀ ਜਥੇ ਨਾਲ ਆਪ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ‘ਤੇ ਮੁਜਾਹਰਾ ਕੀਤਾ। ਆਪ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ 1932 ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜੁਲਾਈ 1932 ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਇਕ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਪਟਿਆਲਾ ਹਿੱਲ ਗਏ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਕੂਲਰ ਰਾਹੀਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਛੱਡ ਜਾਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਆਪ ਬੁਢਲਾਡਾ ਵਿਖੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ। ਪਰਜਾ ਮੰਡਲ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਕਸਤ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੇਦਰਾਂ - ਮਾਨਸਾ ਅਤੇ ਸੁਨਾਮ ਨੂੰ ਆਪ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਬੁਢਲਾਡਾ ਅਤੇ ਖਡਿਆਲ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਚਲਾਉਂਦੇ ਰਹੇ।

25 ਮਾਰਚ 1933 ਨੂੰ ਆਪ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਫਿਰ ਇੱਕ ਜਥੇ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਪਰਜਾ ਮੰਡਲ ਦਾ ਇਜਲਾਸ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਏ.ਵੀ ਪਟਵਰਧਨ ਪੂਨਾ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਆਪ ਨੇ ਜੋਸ਼ੀਲੀ ਤਕਰੀਰ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਜਿਆਂ-ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਗੱਦੀ ਤੋਂ ਉਤਾਰਨ, ਨਾਰਨੌਲ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲੀਆਂ ਦੀ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤ ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਮਤੇ ਆਪ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਹੀ ਆਪ ਨੂੰ ਛੇਵੀਂ ਵਾਰ ਪਰਜਾ ਮੰਡਲ ਦਾ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ

ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। 1933 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੂੰ ਰਿਆਸਤੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਕੇ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਪ ਖਿਲਾਫ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਈ ਕੇਸ ਦਰਜ ਸਨ। ਆਪ ‘ਤੇ ਸੱਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਰਨਾਲਾ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ‘ਚ ਚੱਲਿਆ। ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ‘ਚ ਆਪ ਨੂੰ 22 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ 900 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਕੇ ਆਪ ਨੂੰ 14 ਨਵੰਬਰ 1934 ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਥੇ ਆਪ 11 ਦਿਨ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ‘ਤੇ ਵੀ ਰਹੇ।

ਸ਼ਹੀਦ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਠੀਕਰੀਵਾਲਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਹਾਰਾਜਾ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਜੋਜੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ (1935) ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਆਪ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਪਰਜਾ ਮੰਡਲੀਆਂ ਨਾਲ 1 ਜਨਵਰੀ 1936 ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਆਪ ਨੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। 25-26 ਮਾਰਚ 1937 ਨੂੰ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ‘ਤੇ ਅਤੇ 10 ਅਕਤੂਬਰ 1940 ਨੂੰ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਪਰਜਾ ਮੰਡਲ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਇਕੱਠ ਕਰਕੇ ਆਪ ਨੇ ਜੋਜੀ ਧੜੇ ਦੇ ਕੂੜ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਭੰਨਿਆ। ਰਿਆਸਤ ਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰਿਆਸਤ ਛੱਡਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ, ਆਪ ਦਿੱਲੀ ਚਲੇ ਗਏ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਲਤਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਬਾਅਦ ਆਪ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਆ ਗਏ। 3 ਨਵੰਬਰ 1942 ਨੂੰ ਆਪ ਨੇ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵਿਖੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਆਪ ਨੂੰ 2 ਸਾਲ ਲਈ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਆਪ ਨੂੰ ਟੀ.ਬੀ. ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੋ ਗਈ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਚਕਮਾ ਦੇ ਕੇ ਆਪ ਪੈਦਲ ਤੁਰ ਕੇ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ 1944 ਨੂੰ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਪਹੁੰਚੇ ਜਿੱਥੇ ਆਪ ਨੇ ਪਰਜਾ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸਟੇਜ ਲਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਅੰਤ ਇਹ ਨਿਭਰ, ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਅਤੇ ਸੱਚੇ-ਸੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ 18 ਸਤੰਬਰ 1944 ਨੂੰ ਰਿਆਸਤੀ ਨਿਕਾਲਿਆਂ, ਪੁਲਿਸ ਤਸ਼ੀਹਿਆਂ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਰੂਪੇਸ਼ੀਆਂ ਕਾਰਣ ਹੋਈ ਟੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਆਪ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਜੀਵਨ ਹੀ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਾਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਹਮਸਫ਼ਰ (ਪਤਨੀ) ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਧਰਮ ਕੌਰ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਹਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਰੁਖਸਤ ਕਰ ਗਈ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪ ਜੀ ਨਾਲ ਅਨੇਕਾਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ, ਜਲਾਵਤਨੀਆਂ, ਜਮੀਨ-ਘਰ ਕੁਰਕੀ ਅਤੇ ਰੂਪੇਸ਼ੀਆਂ ਹੰਢਾਈਆਂ। ਆਪ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਬੇਟੇ ਸਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਭਰ ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਆਪ ਦੀਆਂ ਦੋ ਬੇਟੀਆਂ-ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਹਨ। ਆਪ ਦੀ ਛੋਟੀ ਬੇਟੀ ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੀ ਵੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਬੇਟੀ ਸਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਫਰੀਡਮ ਫਾਈਟਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਆਗੂ ਹੈ।

ਨਵੇਂਦਿਆ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਵਿਚ 9ਵੀਂ ਅਤੇ 11ਵੀਂ ‘ਚ ਦਾਖ਼ਲੇ ਲਈ 23 ਤੱਕ ਹੋਵੇਗੀ ਆਨਲਾਈਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਐਮ ਸ਼੍ਰੀ ਸਕੂਲ ਜਵਾਹਰ ਨਵੇਂਦਿਆ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਫਲਾਹੀ

ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਯੋਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਿਆ

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂਦਿਆ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲ

ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ

ਕਰੇਗੀ ਸਗੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਵਿੱਦਿਅਕ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ (ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ/ਸੈਕੰਡਰੀ) ਲਲਿਤਾ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਵੇਂਦਿਆ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਵਿਚ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ 2025-26 ਲਈ 9ਵੀਂ ਅਤੇ 11ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲੇ ਲਈ ਆਨਲਾਈਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 23 ਸਤੰਬਰ 2025 ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਸ ਸਮੇਂ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ 9ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲੇ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੋ 10ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ, 11ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਵੇਂਦਿਆ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਵਿਚ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ

ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪਿਛੇਕੜ ਵਾਲੇ ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਥੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੌਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ ਜੋ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸੀਮਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਿਹਤਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਨਲਾਈਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਲਿੰਕ

ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ‘ਤੇ ਉਪਲਬੱਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਕਰਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਜਲਦੀ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਐਵੇਂ ਤਾਂ ਨੀ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ।
ਸੁੱਤਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਨੀ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ।
ਜਿਹਨਾਂ ਦਿਆਂ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਜਨੂੰਨ ਬੋਲਦਾ, ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੀਦਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ।

1987 ਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ 425 ਅਸੰਬਲੀ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 328 ਸੀਟਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਜਿੱਤ ਗਈ ਸੀ। ਪੰਡਤ ਨਾਰਾਇਣ ਦੱਤ ਤਿਵਾੜੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਧਰ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਰਕਾਰ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਨਾਰਾਇਣ ਦੱਤ ਤਿਵਾੜੀ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦਿਵਾ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕਾਂਸ਼ੀ ਪੁਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਸੰਬਲੀ ਸੀਟ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਈ। ਜਿਸਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ 23 ਮਾਰਚ 1987 ਨੂੰ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਹਰਿਆਣਾ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪੁੱਜ ਕੇ ਪਾਰਟੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕਾਂਸ਼ੀ ਪੁਰ ਸੀਟ ‘ਤੇ ਪੁੱਜਣ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਵਿਚ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਫੌਜੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘਾਲੀ, ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਮੁੱਦਕੀ, ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈਕੇ ਤਰਾਈ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬਹੁਲਤਾ ਵਾਲੇ ਬਾਜਪੁਰ ਕਸਬੇ ਵਿਚ ਪੁੱਜ ਗਿਆ। ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਜਲੰਧਰ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਸਾਥੀਆ ਸਮੇਤ ਗੱਡੀ ਲੈਕੇ ਪੁੱਜ ਗਿਆ। ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਫਲੀਆਂ ਵਾਲਾ ਤੇ ਪ੍ਰੋ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮੁਕਤਸਰ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਜਥੇ ਲੈਕੇ ਬਾਜਪੁਰ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਬੇ- ਆਬਾਦ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜੰਗਲ ਸਾਫ਼ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਯੋਗ ਬਣਾ ਲਈਆਂ ਸਨ ਤੇ ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਵਸੋਂ ਕਰਕੇ ਮਿੰਨੀ ਪੰਜਾਬ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਨੱਥਾ ਸਿੰਘ ਦਾਲਮ ਵਰਗੇ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਧਨਾਢ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਬਾਜਪੁਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਸਨ। ਕਣਕ ਤੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਲਈ ਇਹ ਬੜੀ ਜਰਖੇਜ਼ ਤੇ ਉਪਜਾਊ ਧਰਤੀ ਹੈ। ਗੰਨੇ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਸਦਕਾ ਬਾਜਪੁਰ ਵਿਚ ਖੰਡ ਮਿਲ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰੁਦਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਸੀ। 1995 ਵਿਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਸਪਾ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਉਪਰੰਤ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਦਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭੈਣ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਰੁਦਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਨਗਰ ਰੱਖ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਖੇਤਰ ਹੁਣ ਉਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹੈ।

ਕਾਂਸ਼ੀ ਪੁਰ ਦੀ ਜਿਮਨੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਗਡਰੀਆ, ਝੁਨਵਾਰ, ਘੁਮਾਰ ਆਦਿ ਪਛੜੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਬਸਪਾ ਸੁਪ੍ਰੀਮੇ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੂੰ ਲਖਨਊ ਜਾਕੇ ਮਿਲੇ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ “ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਬੇਸ਼ਕ 26% ਹੈ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਟਿਕਟ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਉੱਤੇ ਪਛੜਿਆ ਵਰਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਧਨਾਢ ਯਾਦਵ, ਲੋਧ ਤੇ ਜਾਟ ਹੀ ਭਾਰੂ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਅਸੰਬਲੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਸੰਸਦ ਦਾ ਮੂੰਹ ਵੇਖਣਾ ਤਾਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਐ।”

ਸਾਹਿਬ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦਿੰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹੋ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਟਿਕਟ ਮੰਗੋ। ਬਸਪਾ ਦੇ ਪਰਚਾਰ ਸਦਕਾ ਲਤਾੜੇ ਪਛਾੜੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਰਾਜਸੀ ਚੋਣਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਟਿਕਟ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਲੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਬਰਾਦਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਘੱਟ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਅਗੋਂ ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਜੇ 2500 ਵੋਟਾਂ ਵਾਲੇ ਨਾਰਾਇਣ ਦੱਤ ਤਿਵਾੜੀ ਜਿੱਤ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਲੇ ਅਵਾਕ ਰਹਿ ਗਏ ਤੇ ਸੋਚਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਏ ਲੱਗਦੇ ਐ।

ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਮਦਿ- ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਸਰਵੇ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਕਾਂਸ਼ੀ ਪੁਰ ਅਸੰਬਲੀ ਹਲਕੇ ਵਿਚ 48000 ਚੁਮਾਰ, 42000 ਮੁਸਲਮਾਨ, ਗਡਰੀਆ 6000, ਝੁਨਵਾਰ 5000, ਘੁਮਾਰਾਂ ਦੇ 3500 ਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਕੇਵਲ 2500 ਵੋਟ ਸਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਪੰਡਿਤ ਨਰਾਇਣ ਦੱਤ ਤਿਵਾੜੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸੀਟ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਰਵੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਿਆ ਤਾਂ ਤਿਵਾੜੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਣਨੀਤੀ ਬਦਲਕੇ ਕਾਹਲੀ ਵਿਚ ਅਹਿਮਦ ਰਿਜ਼ਵੀ ਇਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਉਧਰ ਸੰਜੇ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦਾ ਇਕ ਧਨਾਢ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਕਬਰ ਅਹਿਮਦ ਡਿੱਪੀ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਡਟ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚਾਣਕਿਆ ਅੰਕੜਿਆਂ ਸਦਕਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਮਾਜ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬਸਪਾ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ 3500 ਵੋਟਾਂ ਵਾਲੇ ਘੁਮਾਰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਜੈ ਸਿੰਘ ਜੈ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਸਭ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਕੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ “ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮੁਕਤੀ ਅੰਦੋਲਨ” ਵਿਚ ਕੁੱਦਿਆ ਸੀ। ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਵਾਰ ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਉਹਦੇ ਇਸ ਵਚਿੱਤਰ ਨਾਮ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਫ਼ਤੂ / ਸੂਦਰ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ‘ਸਿੰਘ’ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦਾ। ਸਿਰ ਤੇ ਪਗੜੀ ਬੰਨ੍ਹਣ ਤੇ ਘੋੜੇ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੇਵਲ ਠਾਕੁਰ ਨੂੰ ਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਅੱਜ ਵੀ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ ਤਾਂ 300 ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਹਿਬ ਇ ਕਮਾਲ ਗੁਰੂ

ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਫ਼ਤੂਾਂ/ ਸੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ‘ਸਿੰਘ’ ਲਕਬ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜ ਕੇ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਮਹਾਨ ਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਬਰਾਹਮਣ ਤਿਵਾੜੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਠਾਕਰ ਵੀਰ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਰਜਵਾੜੇ ਨੂੰ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਟੀਮਾਂ ਬਣਾਕੇ ਪੰਜਾਬੀ / ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਉਭਰਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਬਹੁਜਨ ਲਹਿਰ ਬਾਰੇ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਉਧਰਲਾ ਇਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਜੀਪ ਚਾਲਕ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਭਾਸ਼ਣ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦਾ ਸਮਰਥਕ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਧਰਲੇ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਆਦਰ ਭਾਵ ਤਾਂ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਭੈਅ ਭੀਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਨ। ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਫਲੀਆਂ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਰਾਇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਢਾਈਆਂ ਤੇ ਜਾਕੇ ਦੱਸਦਾ ਸੀ ਕਿ ਨਵੀਂ ਬਣੀ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਸਨੂੰ ਸੰਸਦੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਸਨਮਾਨਤ ਅਹੁਦੇ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਹੈ। ਕਾਂਸ਼ੀ ਪੁਰ ਤੇ ਬਾਜਪੁਰ ਦੇ ਜੰਗਲੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਬੁਗਸਾ ਜਨ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਵਸਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਕਈ ਵਾਰ ਸਥਾਨਕ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈਕੇ ਟੁੱਟੀ ਫੁੱਟੀ ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਜਨ ਲਹਿਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਇਕ ਸਾਥੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਜੋ ਬੈਂਕ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸੀ ਉਹਨੂੰ ਹਾਸੇ ਮਜ਼ਾਕ ਨਾਲ ਬੁਗਸਾ ਆਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਾਲੀ ਮੇਰੀ ਟੀਮ ਤੇ ਮੁਕਤਸਰ ਤੋਂ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਲੁਬਾਣਿਆਂਵਾਲੀ, ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ, ਮਾਸਟਰ ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਜੀਪਾਂ ਤੇ ਨੀਲੇ ਝੰਡੇ ਲਾਕੇ ਆਕਾਸ਼ ਗੁੰਜਾਊ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਦੇ ਨਿਕਲਦੇ ਤਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਬੁਲੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲਹਿਰ ਉਸਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਬਸਪਾ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਦਕਾ ਸਮਾਜ ਦੇ ਅਣਗੋਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੂਝ ਬੂਝ ਦਾ ਪਸਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵੋਟ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਪਛਾਨਣ ਲੱਗੇ ਸਨ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਬਸਪਾ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਦੱਲੇ- ਦਲਾਲ ਤੇ ਚਮਚੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਕੇ ਗਰੀਬ ਬਸਤੀਆਂ ਵਿਚ ਡੇਰੇ ਜਮਾਂ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ ਸਨ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਚਿੱਟਕਪੜੀਏ ਦਲਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਤਿਖੀ ਤਕਰਾਰ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ।

ਇਕ ਵਾਰ ਇਕ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ 25-30 ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਫੂਲੇ ਸ਼ਾਹੂ ਤੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਬਹੁਜਨ ਲਹਿਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਤੀ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਵਲੋਂ ਵਿੱਢੇ ਗਏ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਅੰਦੋਲਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਜਾਤਾਂ ਕੁਜਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਤੋੜੇ ਗਏ ਲੋਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਇਕ ਸੂਤਰ ਵਿਚ ਇਕ ਥਾਂ ਜੁੜ ਜਾਣ ਤੇ ਆਪਣੀ ਆਦਤ ਬਦਲ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਪਿਛਲਗੂ ਬਣਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ, ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਤਾਂ ਉਹ ਮੰਗਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵੰਡਣ ਵਾਲੇ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਲਪ ਜਨ ਤੋਂ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਬਣਾਕੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਸਭ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਸੱਭ ਸਮਸਿਆਵਾਂ ਸੁਲਝਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਰਾਜਸੀ ਤਾਕਤ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਲੋਕ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਵੀ ਬਹੁਤੀ ਗਿਣਤੀ ਵੋਟਾਂ ਵਾਲਾ ਸਮਾਜ ਗੁਲਾਮ ਤੇ ਲਾਚਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਿਆਂ ਰਜਵਾੜਿਆਂ ਤੇ ਧਨਾਢਾਂ ਦੇ ਨੋਟਾਂ ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖਰੀਦ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਹਾਥੀ ਵਾਂਗ ਘ੍ਰੁਕ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਜਾਗ ਕੇ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਗਿਆ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਤੇ ਇਹ ਮਸਤ ਚਾਲ ਚਲਦਾ ਹੁਕਮਰਾਨ ਸਮਾਜ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਝੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਚਮਕ ਦਿਖਾਈ ਦਿਤੀ ਤੇ ਇਕ ਜੋਸ਼ ਉਭਰ ਆਇਆ। ਉਹ ਬਸਪਾ ਕਾਰਜ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕੂਕ ਉਠੇ -

ਵੇਟ ਹਮਾਰਾ ਰਾਜ ਤੁਮਾਰਾ, ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ, ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ।

ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਦਾ ਨੌਜੁਆਨ ਮਾਲਕ (ਠਾਕੁਰ) ਜੋ ਅੰਦਰ ਬੈਠਾ ਤਾਕੀ ਰਾਹੀਂ ਸੱਭ ਕੁਝ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਚਾਨਕ ਅੱਗ ਬਗੂਲਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਰਿਵਾਲਵਰ ਲੋਡ ਕਰਦਿਆਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਗਰਜਿਆ--

“ਤੁਮਨੇ ਹਿੰਮਤ ਕੈਸੇ ਕੀ ਹਮਾਰੇ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਆਨੇ ਕੀ।”

“ਹਰ ਪਾਰਟੀ ਕੇ ਕਿਸੀ ਭੀ ਗਾਓ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਅਪਨੀ ਬਾਤ ਕਰਨੇ ਕਾ, ਅਪਨੀ ਪਾਰਟੀ ਕੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਕਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨੇ ਕਾ ਹੱਕ ਹੈ- ਮੈ ਆਖਿਆ ।

“ਯੋਹ ਕੋਈ ਗਾਓ ਨਹੀਂ, ਯੋਹ ਹਮਾਰਾ ਅਪਨਾ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਹੈ, ਅਰ ਯੋਹ ਸਭ ਹਮਾਰੇ ਨੌਕਰ ਹੈਂ। ਹਮ ਜਹਾਂ ਚਾਹੋਗੇ ਯੋਹ ਉਧਰ ਹੀ ਵੋਟ ਡਾਲੋਗੇ। ਇਨ ਕੀ ਕਯਾ ਐਂਕਾਤ ਹੈ ਹਮਾਰੇ ਕਹਨੇ ਸੇ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਜਾਓ। ਉਹ ਹੰਕਾਰੀ ਅੰਦਾਜ ਵਿੱਚ ਦਹਾੜਿਆ।

ਮਹੌਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਤੇ ਤਣਾਅ ਪੂਰਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਕੁਝ ਵੀ ਅਣਸੁਖਵਾਂ ਵਾਪਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਵੀ ਪੂਰੇ ਚੁਕੌਨੇ ਤੇ ਪੂਰੀ ਮੁਸਤੈਦੀ ਨਾਲ ਡਟ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰ ਚੁਕੇ ਸਾਂ, ਸਾਡਾ ਤੀਰ ਕਮਾਨ ਚੌਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੇ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਧਨਾਢ ਠਾਕੁਰ ਦੀ ਤਿਲਮਲਾਹਟ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ

ਆਕਾਸ਼ ਗੁੰਜਾਊ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਦੇ ਉਥੋਂ ਨਿਕਲ ਆਏ। ਸਥਾਨਕ ਸਾਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਹੱਥ ਹਿਲਾ ਕੇ ਦਿਤੀ ਗਈ ਵਿਦਾਇਗੀ ਸਾਨੂੰ ਸਲਾਮੀ ਵਾਂਗ ਜਾਪਦੀ ਸੀ ਤੇ ਇਉਂ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋਣ -

ਅਭੀ ਤੇ ਲੀ ਅੰਗੜਾਈ ਹੈ।, ਆਗੇ ਔਰ ਲੜਾਈ ਹੈ।

ਸਤਾਧਾਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਬਾਜਪੁਰ ਕਸਬੇ ਵਿਚ ਜਲਸਾ ਸੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਆਗੂਆਂ ਸਮੇਤ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਵ ਨਿਯੁਕਤ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਠਾਕੁਰ ਵੀਰ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਲਸੇ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਤਿਰੰਗੇ ਝੰਡੇ ਤੇ ਝੰਡੀਆਂ ਨਾਲ ਦੁਲਹਨ ਵਾਂਗ ਬਾਜ਼ਾਰ ਸਜਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਮੇਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਬਸਪਾ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਵੀ ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਬਰਾਬਰ ਨੀਲੇ ਝੰਡੇ, ਹਾਥੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲੀਆਂ ਨੀਲੀਆਂ ਝੰਡੀਆਂ ਲਟਕਾ ਦਿਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸਾਡੇ ਪੇਂਟਰ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਬਾਜਪੁਰ ਕਸਬੇ ਵਿਚ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਨਾਲ ਹਾਥੀ ਉਲੀਕ ਦਿਤੇ ਤੇ ਬਸਪਾ ਦੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨਾਲ ਕੰਧਾਂ ਰੰਗ ਦਿਤੀਆਂ। ਸੁਬਾਹ ਜਲਸਾ ਭਾਵੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹੋਣਾ ਸੀ ਪਰ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਤੇ ਉਕਰੇ ਬਸਪਾ ਦੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਾਥੀਆਂ ਦੇ ਝੁੰਡ ਅਦਭੁੱਤ ਤੇ ਰੌਚਕ ਨਜ਼ਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਵੇਰੇ ਸੱਤ ਕੁ ਵਜੇ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸਾਡੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਹਾਥੀ ਮਿਟਾਏ ਤੇ ਲੜੀਆਂ ਤੋੜੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਰਾਤ ਭਰ ਕੀਤੀ ਮਿਹਨਤ ਅਜਾਈਂ ਜਾਂਦੀ ਭਾਸਣ ਲੱਗੀ। ਮੈਂ ਭਰਿਆ ਪੀਤਾ ਫੌਜੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘਾਲੀ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈਕੇ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਵੱਲ ਵਾਹੋ- ਦਾਹੀ ਭੱਜ ਉਠਿਆ ਤੇ ਹਾਥੀ ਮਿਟਾ ਰਹੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਰੋਅਬ ਨਾਲ ਕਿਹਾ--

‘ ਆਪ ਹਮਾਰੇ ਹਾਥੀ ਕਿਉਂ ਮਿਟਾ ਰਹੇ ਹੋ ?’

‘ਯੋਹ ਹਮਾਰੀ ਦੁਕਾਨ ਹੈ।’-- ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ

‘ਮਾਨਾ ਯੋਹ ਤੇ ਆਪ ਕੀ ਦੁਕਾਨ ਹੈ ਇਧਰ ਉਧਰ ਕੇ ਕੈਸੇ ਮਿਟਾ ਦੀਯੇ।

ਪਕੜੇ ਇਨ ਕੇ ਅਰ ਦਫਤਰ ਲੇ ਕਰ ਚਲੋ ਉਧਰ ਨਿਪਟੋਗੇ ਇਨਕੇ ਸਾਥ-- ਮੈਂ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਆਖਿਆ।

ਮੇਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਾ ਲਿਆ ਤੇ ਬਸਪਾ ਦਫ਼ਤਰ ਲੈ ਆਏ। ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਚੰਗੀ ਰੌਣਕ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਸਥਾਨਕ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਕੇ ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨਾਲ ਆਕਾਸ਼ ਗੂੰਜਣ ਲਾ ਦਿਤਾ। ਉਹ ਦੇਵੇਂ ਨੌਜਵਾਨ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਰ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬੀ ਸਰਦਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਤਾਉ ਕਰਨਗੇ। ਡਾਂਟ ਡਪਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਮਾਫੀ ਮੰਗ ਲਈ ਗਈ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਸਾਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਠਾਣੇ ਬੁਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਜਨੂੰਨ ਕਾਲੇ ਜਾਦੂ ਵਾਂਗ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਡਰ ਭਉ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਸੈਂਕੜੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਦੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋ ਤੁਰੇ। ਸਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰ ਦਿਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ “ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਆਤੰਕਵਾਦੀ ਲੋਕ ਚੋਣ ਦੌਰਾਨ ਮਹੌਲ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਇਧਰ ਸਰਗਰਮ ਹਨ ਜੋ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਉਠਾ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਸਨ।” ਸਥਾਨਕ ਥਾਣੇ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਅਡਰਸ ਬੜਾ ਠਰੰਮੇ ਵਾਲਾ, ਪਰੰੜ ਤੇ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਲੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬਸਪਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਤੇ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਆਗੂ ਹਾਂ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਾਡੇ ਝੰਡੇ ਪਾੜੇ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਲੜੀਆਂ ਤੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਾਥੀ ਮਿਟਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਜੇ ਸਾਡਾ ਇਕ ਵੀ ਝੰਡਾ ਉਤਾਰਿਆ ਜਾਂ ਪਾੜਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਇਕ ਵੀ ਝੰਡਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਉਹਨੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਦੇਹਾਂ ਪਿਰਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਜਾਣਕੇ ਸਮਝਾ ਬੁਝਾ ਕੇ ਮਾਮਲਾ ਸੁਲਝਾ ਲਿਆ। ਉਸ ਸੁਘੜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੂਝ ਬੂਝ ਨਾਲ ਮਹੌਲ ਵਿਗੜਨ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਿਆ।

15 ਮਾਰਚ 1987 ਨੂੰ ਕਾਂਸ਼ੀ ਪੁਰ ਤੋਂ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੈ ਨੂੰ ਜਿਤਾਉਣ ਲਈ ਕਾਂਸ਼ੀ ਪੁਰ ਤੇ ਬਾਜਪੁਰ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿਚ ਚੋਣ ਰੈਲੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲ ਚੁਕਾ ਸੀ। ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਬਾਜਪੁਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਸਰਦਾਰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਿਸਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਢਾਈਆਂ, ਡੇਰਿਆਂ ਜਾਂ ਆਬਾਦੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾਕੇ ਰੈਲੀ ‘ਚ ਆਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੇ ਰਹੇ।

ਰੈਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਇਕ ਆਦਿਵਾਸੀ ਲੋਕਲ ਲੀਡਰ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਬੋਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਉਹ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਨਾ ਕਹਿ ਸਕਿਆ। ਮੈਂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਲ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਬੈਠਾ ਸੀ।

“ਆਪ ਕੇ ਸਰਦਾਰ ਤੇ ਰੈਲੀ ਮੈਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ--

ਸਾਹਿਬ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ।

“ਹਾਂ ਸਰ ਸਰਦਾਰ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਈ ਬੜੇ ਨੇ। ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਭਾਰੀ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਹਨ। ਅਖੇ ਸਾਡੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਏ ਜਾਣਗੇ। ਸਾਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰੇਗੀ ਸਰਕਾਰ ----- ਮੈਂ ਦੱਸਿਆ।”

ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ --”ਹਮਾਰਾ ਆਦਿਵਾਸੀ ਸਾਥੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਪਾਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਹਜ਼ਾਰੋਂ ਬਰਸੋਂ ਸੇ ਹਮਾਰੇ ਸਮਾਜ ਕੇ ਲੋਗੋਂ ਕੇ ਗੂੰਗੇ ਅਰ ਬਹਿਰੇ ਬਨਾ ਕਰ ਰਖਾ ਗਯਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਭੀ ਆਜ ਕੁਛ ਲੋਗ ਬੋਲਨੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਪੰਤੂ ਬੋਲਨੇ ਕੇ ਸਾਥ ਸਾਥ ਹਮੇਂ ਕੁਛ ਕਰਨਾ ਭੀ ਹੋਗਾ, ਇਸ ਖੇਤਰ ਕੇ ਥਾਹੁ ਔਰ ਬੁਕਸਾ ਜਨਜਾਤੀਓਂ ਕੇ ਜਿਨ ਲੋਗੋਂ ਕੇ ਮਨੂਵਾਦੀ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਜੰਗਲੋਂ ਮੇਂ ਧਕੇਲ ਦੀਆ ਥਾ ਆਜ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਹੈਂ ਜੇ ਇਸ ਛੋਤਰ ਮੇਂ ਸਰਵਅਧਿਕ ਸਾਮੰਤਵਾਦੀ ਉਤਪੀੜਨ ਸੇ ਤਰਸਤ ਹੈਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਹਮਾਰੇ ਆਦਿਵਾਸੀ ਭਾਈ ਭਾਰੀ ਸੰਖਿਆ ਮੇਂ ਹੈਂ ਪਰ ਉਨ੍ਹੋਂ ਮੁਨਾਸਿਬ

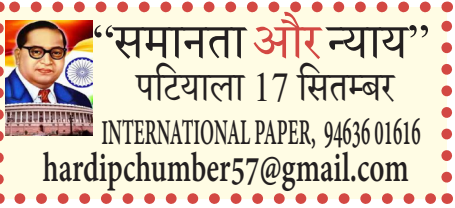
ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੇ ਹੈਂ ਆਜ ਵੇ ਭੀ ਅਪਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪਾਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਚੁਪ ਨਹੀਂ ਬੈਠੰਗੇ।”

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 1952 ਤੋਂ ਹੁੱਣ ਤਕ ਇਕ ਵੀ ਘੁਮਿਆਰ ਐਮ.ਐਲ.ਏ., ਐਮ. ਪੀ. ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਿਆ। ਅਸੀਂ 15 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣਾ ਘੁਮਿਆਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤਹਿ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ।

ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ-- “ਹਮਾਰੇ ਸਾਥੀ ਨੇ ਹਮੇਂ ਅਭੀ ਅਭੀ ਬਤਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹਮਾਰੀ ਰੈਲੀ ਮੇਂ ਸਰਦਾਰ ਲੋਗ ਆਨੇ ਸੇ ਇਸ ਲੀਏ ਕਤਰਾਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਉਨਕੇ ਅਸਲੇ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲੇਗੀ। ਮੈਂ ਪੂਛਨਾ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਕਯਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਡਰਪੇਕ ਖਾਲਸਾ ਬਨਾਇਆ ਥਾ। ਉਨਹੋਂ ਨੇ ਕੌਨ ਸੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੀਏ ਥੇ ਕਿਸੀ ਸਰਕਾਰ ਸੇ। ਸਰਦਾਰ ਕਾ ਮਤਲਵ ਤੇ ਲੋਗੋਂ ਕੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਨਿਰਭੈ ਅਰ ਬਹਾਦਰ ਜੇ ਕਿਸੀ ਕੀ ਕਾਣ ਨਹੀਂ ਰੱਖਤਾ। ਯੋਹ ਕੈਸੇ ਸਰਦਾਰ ਹੈਂ ਜੇ ਡਰ ਡਰ ਕਰ ਜੀਵਨ ਬਸਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ, ਭੈਅ ਭੀਤ ਹੈਂ। ਆਜ ਸਡੀ ਅਲਪ ਸੰਖਿਅਕ ਸਮੁਦਾਇ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਤਰਹ ਹੀ ਭੈਅ ਭੀਤ ਹੈਂ, ਪੀੜਤ ਹੈਂ ਇਸ ਕਾ ਕਾਰਨ ਹਮਾਰੀ ਨਾ ਸਮਝੀ ਹੈ, ਸਿੱਖੀ ਡਰਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਜ਼ੁਲਮ ਵ ਜ਼ਾਲਮ ਕਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਬਨਾਈ ਗਈ ਥੀ, ਇਨਸਾਨ ਅਰ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਕੇ ਲੀਏ ਆਪ ਕੇ ਤਯਾਰ ਰਹਿਨਾ ਹੈ।”

ਜਿੰਨਾਂ ਜ਼ੁਲਮ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਾਈਆਂ ਤੇ ਢਾਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੰਨਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੰਨਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਖੋਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਤਨਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ 33% ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 3% ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਰ ਰੋਜ ਕਿਧਰੇ ਨਾ ਕਿਧਰੇ ਦੰਗੇ ਭੜਕਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਰੋਬਾਰ ਤਬਾਹ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕਤਲਿ -ਅਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਲਾਤਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਸਮਾਜ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੁੰਦਾ ਭਾਸਦਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਦੰਗੇ ਭੜਕਾਅ ਦਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵੰਗ ਤਰੀਕੇ ਵਰਤ ਕੇ ਪੰਗੂ ਬਣਾ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜੁਲਮ ਜ਼ਿਆਦਤੀ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਰ ਤਬਕੇ ਨੂੰ ਇੱਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ, ਸੰਗਠਿਤ ਹੋ ਜਾਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਅੰਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸਮਾਜ ਇਕਮੁੱਠ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ “ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ” ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦਾ। ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਜੇ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਰਸਤੇ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਅਮੀਰਾਂ ਦੇ ਨੋਟ ਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਵੋਟ। ਅਮੀਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਸੇ ਦੇ ਬਲਬੂਤੇ ਅਤੇ ਗੁੱਡਿਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਕੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਸੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਗਰੀਬ ਬਸਤੀਆਂ ਵਿਚ ਕੱਚੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ ਭੱਠੀਆਂ ਲਾਕੇ ਸ਼ਰਾਬ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਫਤ ਪਿਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿਗਾੜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਰੁਪੀ ਭੱਠੀ ਬੰਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਡੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿਗਾੜਦੀ ਹੈ। ਆਦਿ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਖੋਹ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਗੂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦਾ ਸੋਸ਼ਣ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਾਂ। ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸ੍ਰੈ-ਮਾਨ ਤੇ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਜੇ ਵੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਕੱਲੇ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਤ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਗੁਆ ਕੇ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਭ ਨੂੰ ਸੰਗਠਨ ਹੋ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਮੈਦਾਨਿ- ਜੰਗ ਚਿੱਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ, ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਸੋਸ਼ਿਤ ਸਮਾਜ ਦੇ 8

हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहब

बाबा साहेब
कहते हैं

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगों को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

“भारत के स्वराज का मुद्दा”

(का आगे गा भाग)

(ग) दलित वर्ग की उन्नति

34. सज्जनों! हमें राजनीतिक सत्ता प्राप्त करनी होगी।

इसीलिए इस विषय पर मैंने लंबे समय तक भाषण देकर आपको आग्रहपूर्वक अपने मन की बात बताई। लेकिन एक और बात भी बता दूँ कि, दलित वर्ग के सभी लोगों पर केवल राजनीतिक सत्ता की औषधि ही काम नहीं आ सकती। दलित वर्ग की मुक्ति सामाजिक उन्नति में है। दलित वर्ग को चाहिए कि वे अपने बुरे रीति-रिवाजों का त्याग करें। जीवनयापन के उनके जो बुरे मार्ग हैं उन्हें उनका त्याग करना होगा। जीवन जीने के तरीके में बदलाव करने से आपका रहन-सहन बेहतर होना चाहिए। इतना कि औरों के मन में आपके बारे में आदर की भावना पैदा हो और उन्हें आपसे मित्रता करने की इच्छा हो। आपको सुशिक्षित होना होगा। सिर्फ लिखने-पढ़ने का ज्ञान काफी नहीं होगा। हम में से कुछ लोगों को शिक्षा के आखिरी पायदान तक पहुँचना होगा। सो, उनके साथ आगे बढ़ कर पूरे समाज का दर्जा ऊँचा होगा। “रखा जिस तरह अनंत ने, रहे

आजम उसी तरह “ इस उक्ति की तरह, भगवान जिस हाल में रखेंगे वैसे ही रहने की मानसिकता को त्यागना होगा और लोगों को भी इसके लिए प्रेरित करना होगा। क्योंकि जो उपलब्ध है, उसमें संतुष्ट न रहने की मानसिकता के कारण ही समाज की उन्नति होती है। आखिरी और बेहद महत्वपूर्ण बात यह है कि दलित वर्ग में उत्साह का निर्माण करना होगा। सो उनके मन का डर खत्म होगा और अन्य लोगों की तरह ही वे भी अपने मानवीय अधिकारों का इस्तेमाल करने लगेंगे। यह हमारे हाथ में केवल राजनीतिक सत्ता के आने भर से नहीं होगा। हमें यह जानना होगा कि, अपना उद्देश्य हासिल करने का वह एक साधन है। मैं यह चेतावनी दे रहा हूँ क्योंकि, दलित वर्ग के केवल कुछ लोगों को विधानसभा में प्रतिनिधित्व मिलने से दलित लोगों की यातनाएं खत्म होंगी ऐसी गलतफहमी कुछ लोगों को हो रही है। असल में यह काम सामाजिक उन्नति से ही हो सकता है। स्व. गोखले की सर्वट्स ऑफ इंडिया’ या स्व. लाला लाजपत राय की ‘सर्वट्स ऑफ पीपल’ संस्था की तरह दलित वर्ग की एक संस्था स्थापन कर उस पर यह जिम्मेदारी सौंपनी होगी।

उपसंहार

35. सज्जनों! जरूरत से बहुत लंबा भाषण देकर मैंने आपको परेशान किया है। मुझे इस बात का खेद है। किन्तु संक्षिप्तता हमेशा अपेक्षित होती है, लेकिन जहां राजनीति के बारे में कुछ भी न जानने वाले लोग जहां पहली ही बार इकट्ठा हुए हों ऐसी जगह आपके सामने उपस्थित समस्या के हर पहलू पर मैं सोचना चाहता था। आपका जहां तक संभव हो अधिक से अधिक मार्गदर्शन मैं करना चाहता था। इसलिए, इस लंबे भाषण के लिए मैं क्षमा प्रार्थी हूँ, ऐसा मुझे लगता है। उम्मीद करता हूँ कि, हमारी यह सभा आखिरी सभा साबित ना होकर, वह हमारे भव्य आंदोलन की यह केवल एक शुरुआत हो और उसके द्वारा हमारे लोगों को मुक्ति प्राप्त हो और इस देश में हर व्यक्ति यह एक मूल्य - राजनीतिक, सामाजिक और आर्थिक मूल्य माना जाए ऐसे समाज का निर्माण का वह कारण बने।

आपने मेरा जो सम्मान किया है और मेरा भाषण सुन लिया, इसके लिए मैं आप सबका आभारी हूँ।

देश के स्वराज का मैं समर्थन करता हूँ

दिनांक 4 अक्तूबर, 1930 को डाक्टर बाबासाहेब अम्बेडकर गोलमेज परिषद के लिए इंग्लैंड जाने वाले थे।

इसीलिए 2 अक्तूबर, 1930 के दिन शाम 4 बजे मुंबई इलाके के अस्पृश्य माने गए वर्ग की ओर से डाक्टर बाबासाहेब अम्बेडकर को मानपत्र और थैली अर्पण करने का समारोह डाक्टर सोलंकी की अध्यक्षता में दामोदर हॉल के मैदान में संपन्न हुआ। समारोह में करीब छः से सात हजार लोग उपस्थित थे।

अध्यक्ष द्वारा किए गए शुरुआती भाषण के बाद समारोह समिति के महासचिव श्री सीताराम नामदेव शिवतरकर जी ने मानपत्र पढ़ कर सुनाया। उन्होंने कहा कि थैली में अब तक 3700 रुपए इकट्ठा हुए हैं और उम्मीद है कि कल शाम तक यह रकम 5000 रुपयों तक पहुंच जाएगी।’ मानपत्र इस प्रकार था

मानपत्र
डाक्टर भीमराव रामजी अम्बेडकर एम. ए., पी.एच.डी., डी.एस. सी., बार एट-लॉ, एम.एल.सी.

परमप्रिय महाराज, हिंदुस्तान को ग्रेट ब्रिटेन द्वारा स्वराज के अधिकार देने के मामले में बातचीत करने के लिए लंदन में होने वाले गोलमेज सम्मेलन में हिस्सा लेने के लिए सरकार से आमंत्रण पाकर आप जा रहे हैं। ऐसे समय आपके बारे में अपने दलित बंधुओं के मन में जो आदर, प्रेम और विश्वास है उसे व्यक्त करना हमारा पवित्र कर्तव्य है, ऐसा हम मानते हैं। आपने जो प्रशंसनीय ज्ञान प्राप्त किया है और जिसके कारण आपको जो अनुभव प्राप्त हुए हैं, उनका उपयोग अपने देश और अपने देशबंधुओं के हित के लिए उपयोग करने का समय आ गया है, जिसके लिए हम आपका हार्दिक अभिनंदन करते हैं।

विद्वतरत्न महोदय, समाजशास्त्र, राजनीतिशास्त्र, अर्थशास्त्र आदि गहन विषयों का दीर्घकाल तक अध्ययन करने के बाद, उनके तहत प्रमेय आदि पर आपने यथायोग्य चिंतन किया है। इस ज्ञान को व्यावहारिक स्तर पर आजमाने के कई मौके आपको अपने देश में और विदेशों में प्राप्त हुए हैं। अपने देश की उन्नति के लिए किन बातों की फिलहाल आवश्यकता है, यह आपने मन में तय किया ही हुआ है। इन बातों से हमें अनुभव हुआ है कि किसी बात का निडरता से और निरपेक्ष बुद्धि से समर्थन करने का मानसिक धैर्य आपके पास है। इसलिए, आप जिस काम के लिए जा रहे हैं, उसमें आपके इन प्रशंसनीय गुणों को सुयोग्य निर्देशन मिलेगा और एक सच्चे देशभक्त और सत्यनिष्ठ होने की आपकी कीर्ति में और इजाफा होगा, इसका हम सबको पूरा भरोसा है। लोभ और लाभ के

दिया गया। कारण? वह ब्राह्मण नहीं थे। उन्हें बताया गया कि यह सुविधा सिर्फ और सिर्फ ब्राह्मणों के लिए है। बाकी सभी जातियां इससे वंचित हैं।

कई दिनों से भूखे पेरियार ने एक योजना बनाई। उन्होंने ब्राह्मण का वेश धारण किया। कंधे पर जनेऊ डाला और दोबारा धर्मशाला में घुसने की कोशिश की। लेकिन उनकी मूंछों ने उन्हें धोखा दे दिया। द्वारपाल ने उन्हें पहचान लिया और न सिर्फ प्रवेश करने से रोका, बल्कि बेरहमी से सड़क पर धकेल दिया।

उस वक्त तक भीतर भोजन समाप्त हो चुका था और जूटन से भरी पतलें सड़क पर फेंकी जा रही थीं। कई दिनों की भूख से तड़प रहे युवा रामासामी मजबूर हो गए। उन्होंने उन्हीं पतलों में बचा-खुचा खाना खाना शुरू कर दिया। हैरान करने वाली बात ये थी कि उस वक्त वहां कुत्ते भी उन्हीं पतलों में खाना खा रहे थे। एक इंसान को अपनी भूख मिटाने के लिए कुत्तों के साथ खाना खाना पड़ा।

दीवार पर लिखे शब्दों ने खोला राज, उठे गंभीर सवाल

खाना खाते समय ही पेरियार की नजर धर्मशाला की दीवार पर लगे एक बोर्ड पर पड़ी। उसमें लिखा था - “उक्त धर्मशाला खासतौर पर सर्वोच्च वर्ण यानी ब्राह्मणों के लिए है। इस धर्मशाला का निर्माण तमिलनाडु के एक अमीर द्रविड़ व्यापारी

वशीभूत होकर स्वदेश के वास्तविक चिरस्थायी कल्याण की बातों से आप उदासीन नहीं होंगे या उन पर अमल करने से आप बिल्कुल नहीं चूकेंगे इसका हमें पूर्ण विश्वास है। हमारी संस्कृति अत्युच्च दर्जे की होने के कारण आपसे इस तरह का कार्य नहीं होगा, इसका हमें पूरा भरोसा है। अपने देश की सही-सही पैरवी करने का मौका आपको प्राप्त हो रहा है हमें पूरी उम्मीद है कि इस मौके का सही-सही फायदा उठाने में आप बिल्कुल कोई कसर नहीं छोड़ेंगे।

सुजन महाशय, हमारे देश के एक बड़े जनवर्ग के प्रति पिछली कई सदियों से धार्मिक और सामाजिक तौर पर घनघोर अन्याय होता रहा है। इन अन्यायों के कारण उस वर्ग की स्थिति बड़ी दीन-हीन हो गई है। इस स्थिति से वह जब तक नहीं उबरता तब तक हमारे देश की सही मायने में उन्नति होना असंभव है। इन बातों के बारे में इधर कई बड़े हृदयवान लोगों को खेद महसूस हो रहा है। इस जनवर्ग के उद्धार के लिए वे कोशिशें भी कर रहे हैं। लेकिन जब से आपने उसे अपने हाथ में लिया है, तब से उसे खास महत्व और विशेष परिणामकारक स्वरूप प्राप्त हुआ है। और कुछ सालों तक अगर हम अपनी कोशिशें जारी रखें तो इस मामले में काफी असर दिखाई देगा, सफलता मिलेगी। आपके जैसा सच्ची लगन वाला और समर्थ तारनहार इस समाज को पहले कभी नहीं मिला था। आप जो कोशिशें कर रहे हैं उनके कारण इस वर्ग के लिए आप देवता समान बन गए हैं। आप पर उनकी प्रगाढ़ श्रद्धा है। आपके प्रति उनके मन में भक्तिभाव है। आप उनके इन भावों के लिए सर्वथा सुयोग्य हैं। उनके हित के लिए कोई भी आत्मयज्ञ करने के लिए आप हमेशा सिद्ध होते हैं। आपकी योग्यता बहुत बड़ी है। इसलिए, आपके व्यक्तित्व का बुद्धिमत्ता का और स्वहितकारकता के परिणाम सब लोगों के मन पर बेहतरीन ही होता है। आपके निश्चयी और योग्य व्यक्तित्व का इन लोगों को राजनीतिक अधिकार दिलाने में बेहतर उपयोग होने वाला है। और लंदन की परिषद में इस जनवर्ग के राजनीतिक अधिकारों का योग्य समर्थन आप ही के हाथों होने वाला है। हमें पूरी उम्मीद है कि इस वर्ग के लिए आप बेहतर पैरवी कर उनके हित साधने में सफलता पाएं।

इस का शेष भाग कल

ने करवाया था。”

ये पढ़कर युवा रामासामी के दिमाग में तूफान आ गया। कई सवाल उठे:

“जब यह धर्मशाला एक द्रविड़ व्यापारी की बनवाई हुई है, तो ब्राह्मण अन्य द्रविड़ों को यहाँ भोजन करने से कैसे रोक सकते हैं?”

“आखिर क्यों ब्राह्मण इतना क्रूर व्यवहार करते हैं कि वे द्रविड़ समेत अन्य समुदायों को भूखा मारने तक में गुरेज नहीं करते?”

“क्यों यह जाति-व्यवस्था लोगों की जान तक ले लेती है?”

इन सवालों के जवाब उन्हें कहीं नहीं मिले। काशी में ब्राह्मणों की वजह से हुए इस अपमान ने पेरियार के हृदय में गहरे जख्म कर दिए। इस घटना ने उनके मन में आर्य नस्ल और उसके असंख्य देवी-देवताओं के प्रति गहरी घृणा पैदा कर दी।

हालांकि काशी को ब्राह्मण सर्वाधिक पवित्र शहर मानते हैं, लेकिन पेरियार ने वहां अनैतिक गतिविधियाँ, वेश्यावृत्ति, धोखाधड़ी, लूट और भीख माँगने जैसी घटनाएँ इतनी ज्यादा देखीं कि उनका इस तथाकथित पवित्र शहर से पूरी तरह मोहभंग हो गया। कुछ समय बाद वे दोबारा गृहस्थ जीवन की ओर लौट आए।

रामायण की मूल अन्तर्वस्तु को उजागर करने के लिए पेरियार ने ‘वाल्मीकि रामायण’ के ब्राह्मणों

ਪੇਰਿਯਾਰ ਜਯੰਤੀ 2025: ਜਬ ਹੋਟਲਾਂ ਕੇ ਬੋਰਡ ਸੇ ‘ਬ੍ਰਾਹਮਣ’ ਸ਼ਬਦ ਮਿਟਾਨੇ ਕੇ ਆਂਦੋਲਨ ਨੇ ਹਿਲਾ ਦੀ ਥੀ ਜਾਤਿ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀ ਜੜੇਂ!

1958 ਮੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁਏ ਇਸ ਸਾਮਾਜਿਕ ਯੁਫ਼ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੁ ਕੀ ਸਾਮਾਜਿਕ ਸੰਰਚਨਾ ਕੋ ਬਦਲਕਰ ਰਖ ਦਿਆ, ਪੇਰਿਯਾਰ ਕੋ ਜੇਲ ਭੀ ਜਾਨਾ ਪੜਾ

“ਸਮਾਨਤਾ ਆਰ ਨਿਆਂ”

ਪਟਿਆਲਾ 17 ਸਿਤੰਬਰ

INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616

hardipchumber57@gmail.com

ਚੇਨਨੈ- ਸਾਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਔਰ ਸਮਾਨਤਾ ਕੇ ਲਿਏ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮਹਾਨ ਤਰਕਵਾਦੀ ਨੇਤਾ ਈ.ਵੀ. ਰਾਮਾਸਾਮੀ ‘ਪੇਰਿਯਾਰ’ ਕੀ 146 ਵੀ ਜਯੰਤੀ ਕੇ ਅਵਸਰ ਪਰ ਆਜ਼ ਹਮ ਆਪਕੋ ਲੇ ਚਲਤੇ ਹੈਂ 1950 ਕੇ ਉਸ ਦੌਰ ਮੇਂ ਜਬ ਉਨ੍ਹੋਨੇ ਏਕ ਕੇ ਬਾਦ ਏਕ ਏਸੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਾਰਯ ਕ੍ਰਿਯੇ ਜਿਸਨੇ ਬੜੇ ਸਾਮਾਜਿਕ ਬਦਲਾਵ ਕੀ ਨੀਂਵ ਰਖੀ। ਗੁਪੇਸ਼ ਕੀ ਮੂਰ੍ਤਿਯੋਂ ਤੋਡਨੇ ਸੇ ਲੇਕਰ , ਰਾਮ ਕੀ ਤਸਵੀਰੋਂ , ਰਾਮਾਯਣ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਯਾਂ ਜਲਾਨੇ ਔਰ ਜਾਤਿਗਤ ਸ਼੍ਰੇਥਤਾ ਦਰਸ਼ਾਨੇ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਥਾਓਂ ਕਾ ਪੇਰਿਯਾਰ ਨੇ ਪੁਰਜੋਰ ਵਿਰੋਧ ਕ੍ਰਿਯਾ। ਮੂਰ੍ਤਿ-ਪੂਜਾ ਕੀ ਨਿਨ੍ਦਾ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਔਰ ਦੁਨਿਯਾ ਕੋ ਯਹ ਦਿਖਾਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਕਿ ਮੂਰ੍ਤਿਯੋਂ ਮੇਂ ਕੋਈ ਅਲੌਕਿਕ ਸ਼ਕਤਿ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਪੇਰਿਯਾਰ ਨੇ 1953 ਮੇਂ ਏਕ ਅਭਿਯਾਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕ੍ਰਿਯਾ। ਉਨਕੇ ਅਨੁਯਾਧਿਯੋਂ ਤਥਾ ਖੁਦ ਪੇਰਿਯਾਰ ਨੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸਥਾਨੋਂ ਪਰ ਪਿਲ੍ਲੈਯਰ (ਵਿਨਾਯਕ) ਕੀ ਮੂਰ੍ਤਿਯਾਂ ਤੋਡਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੀਂ।

1958 ਕਾ ਵਹ ਏਤਿਹਾਸਿਕ ਕੁਸ਼ਣ ਆਜ਼ ਭੀ ਪੇਰਿਯਾਰ ਸਮਰ੍ਥਕੋਂ ਕੇ ਲਿਏ ਬੜਾ ਦਿਨ ਹੈ ਜਬ ਉਨ੍ਹੋਨੇ ਜਾਤਿਗਤ ਸ਼੍ਰੇਥਤਾ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀਕੋਂ ਕੋ ਚੁਨੌਤੀ ਦੇਤੇ ਹੁਏ ਤਮਿਲਨਾਡੁ ਕੇ ਹੋਟਲੋਂ ਸੇ ‘ਬ੍ਰਾਹਮਣ’ ਸ਼ਬਦ ਹਟਵਾਨੇ ਕਾ ਬੜਾ ਆਂਦੋਲਨ ਛੇਡਾ ਥਾ। ਉਸ ਦੌਰ ਮੇਂ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਮੁਦਾਯ ਕੇ ਲੋਗ ਅਪਨੇ ਹੋਟਲੋਂ ਕੇ ਨਾਮਪਟ੍ਰ (ਬੋਰਡ) ਪਰ ‘ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋਟਲ’ ਲਿਖਾ ਕਰਤੇ ਥੇ।

ਇਸਕੇ ਪੀਛੇ ਉਨਕਾ ਮਕਸਦ ਥਾ ਲੋਗੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਯਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਬੈਠਾਨਾ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਮੁਦਾਯ ਸ਼੍ਰੇਥ ਹੈ ਔਰ ਉਨਕੇ ਹੋਟਲੋਂ ਕਾ ਖਾਨਾ ‘ਸ਼ੁਫ਼’ ਵ ‘ਉਚ੍ਚਸ੍ਤਰੀਯ’ ਹੈ। ਯਹ ਪ੍ਰਥਾ ਜਾਤਿਗਤ ਭੇਦਭਾਵ ਔਰ ਊਂਚ-ਨੀਚ ਕੋ ਬਢਾਵਾ ਦੇ ਰਹੀ ਥੀ।

ਪੇਰਿਯਾਰ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਥਾ ਕੋ ਜਾਤਿਵਾਦ ਕਾ ਏਕ ਸੂਕ੍ਸ਼ਮ ਲੇਕਿਨ ਸ਼ਕਤਿਸ਼ਾਲੀ ਹਥਿਯਾਰ ਮਾਨਾ। ਉਨ੍ਹੋਨੇ ਅਪਨੇ ਅਨੁਯਾਧਿਯੋਂ ਔਰ ਟ੍ਰਵਿਡ ਆਂਦੋਲਨ ਕੇ ਕਾਰ੍ਯਕਰ੍ਤਾਓਂ ਸੇ ਆਹ੍ਵਾਨ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕਿ ਵੇ ਪੂਰੇ ਤਮਿਲਨਾਡੁ ਮੇਂ ਏਸੇ ਸਭੀ ਹੋਟਲੋਂ ਕੇ ਬੋਰਡ ਸੇ ‘ਬ੍ਰਾਹਮਣ’ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਸ਼ਾਂਤਿਪੂਰ੍ਵਕ ਮਿਟਾ ਦੇਂ। ਉਨਕਾ ਯਹ ਆਂਦੋਲਨ ਜਾਤਿਗਤ ਪਹਚਾਨ ਕੇ ਵਿਆਵਸਾਧਿਕਰਣ ਕੇ ਖਿਲਾਫ ਏਕ ਸੀਧੀ ਚੁਨੌਤੀ ਥੀ।

ਪੇਰਿਯਾਰ ਕੇ ਇਸ ਆਹ੍ਵਾਨ ਕੋ ਜਬਰਦਸ੍ਤ ਜਨਸਮਰ੍ਥਨ ਮਿਲਾ। ਕਾਰ੍ਯਕਰ੍ਤਾਓਂ ਨੇ ਸ਼ਹਰ-ਸ਼ਹਰ, ਗਲੀ-ਗਲੀ ਜਾਕਰ ਸੈਂਕੜੋਂ ਹੋਟਲੋਂ ਕੇ ਬੋਰਡ ਸੇ ‘ਬ੍ਰਾਹਮਣ’ ਸ਼ਬਦ ਹਟਾ ਦਿਯਾ। ਯਹ ਆਂਦੋਲਨ ਇਤਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਰਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨੋਂ ਮੇਂ ਪੂਰੇ ਰਾਜ੍ਯ ਮੇਂ ਹੋਟਲੋਂ ਕੇ ਨਾਮਪਟ੍ਰੋਂ ਸੇ ਯਹ ਸ਼ਬਦ ਗਾਧਬ ਹੋਨੇ ਲਗਾ। ਇਸਸੇ ਘਬਰਾਏਂ ਤਕਕਾਲੀਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੇਰਿਯਾਰ ਕੇ ਖਿਲਾਫ ਕੜੀ

ਕਾਰ੍ਵਾਏਂ ਕੀ। ਉਨ ਪਰ ਆਰੋਪ ਲਗਾਯਾ ਗਯਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹੋਨੇ ਕਰੂਰ, ਕੁਲਿਤਲਏਂ ਔਰ ਤਿਰੁਚਿਰਾਪਲ੍ਲੀ ਮੇਂ ਦਿਏ ਗਏ ਅਪਨੇ ਭਾਸ਼ਣੋਂ ਮੇਂ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਹਿੰਸਾ ਕੇ ਲਿਏ ਉਕਸਾਯਾ ਹੈ। ਪਰਿਣਾਮਸ੍ਵਰੂਪ, ਪੇਰਿਯਾਰ ਕੋ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਯਾ ਗਯਾ।

ਤਿਰੁਚਿਰਾਪਲ੍ਲੀ ਕੀ ਜਿਲਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੇਰਿਯਾਰ ਕੋ ਛਹ ਮਹੀਨੇ ਕੀ ਕੈਦ ਕੀ ਸਜਾ ਸੁਨਾਏ। ਯਹ ਸਜਾ ਜਾਤਿ ਵਿਵਸਥਾ ਕੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਏ ਮੇਂ ਏਕ ‘ਬੈਂਜ ਆਫ ਆਂਨਰ’ ਬਨ ਗਏ। ਪੇਰਿਯਾਰ ਕੀ ਇਸ ਸਜਾ ਨੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਏਕ ਬਹਸ ਛੇਡ ਦੀ ਕਿ ਕਥਾ ਜਾਤਿਗਤ ਸ਼੍ਰੇਥਤਾ ਕਾ ਦਾਵਾ ਕਰਨਾ ਔਰ ਉਸੇ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਸੰਵੇਧਾਨਿਕ ਮੂਲ੍ਯੋਂ ਕੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੈ। ਯਹ ਆਂਦੋਲਨ ਨ ਸਿਰ੍ਫ ਏਕ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਮਿਟਾਨੇ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੇਂ ਥਾ, ਬਲਿਕ ਯਹ ਉਸ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਕੋ ਮਿਟਾਨੇ ਕੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਥੀ ਜੋ ਏਕ ਸਮੁਦਾਯ ਕੋ ਦੂਸਰੇ ਸੇ ਸ਼੍ਰੇਥ ਮਾਨਤੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰੋਂ ਸੇ ਹਟਵਾਏ ਥੀ ਦੇਵੀ - ਦੇਵਤਾ ਔਂ ਕੀ ਤਸਵੀਰੋਂ

1967 ਮੇਂ ਸੀ.ਐਨ. ਅਨ੍ਨਾਦੁਰੈ ਤਮਿਲਨਾਡੁ ਕੇ ਮੁਖ੍ਯਮੰਤ੍ਰੀ ਬਨ ਗਏ। ਉਨਕੀ ਪਾਰ੍ਟੀ ਡੀਏਮਕੇ ਕੋ ਤਮਿਲਨਾਡੁ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਮੇਂ

ਸਰਵਾਧਿਕ ਸੀਟੋਂ ਮਿਲੀਂ। ਵਹ ਤਿਰੁਚਿਰਾਪਲ੍ਲੀ ਗਏ ਔਰ ਉਨ੍ਹੋਨੇ ਪੇਰਿਯਾਰ ਕੀ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਏਂ ਔਰ ਮਸ਼ਹਿਰਾ ਲਿਯਾ। 1968 ਮੇਂ ਪੇਰਿਯਾਰ ਕੇ ਸਚ੍ਚੇ ਤਰਕਵਾਦੀ ਸ਼ਿਸ੍ਧ ਕੀ ਭਾਂਤਿ ਅਨ੍ਨਾ ਨੇ ਏਕ ਸਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਭੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰ੍ਯਾਲਯੋਂ ਸੇ ਹਿਨ੍ਦੂ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੀ ਤਸਵੀਰੋਂ ਹਟਾਨੇ ਕਾ ਨਿਰ್ದੇਸ਼ ਦਿਯਾ। ਯਹ ਕਦਮ ਏਕ ਧਰ੍ਮਨਿਰਪੇਕ੍ਸ਼ ਰਾਜ੍ਯ ਕੇ ਅਨੁਰੂਪ ਥਾ।

1969 ਮੇਂ ਪੇਰਿਯਾਰ ਨੇ ਮਨ੍ਦਿਰੋਂ ਮੇਂ ਵਿਵਹਾਰ ਮੇਂ ਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਜਾਤਿਗਤ ਭੇਦਭਾਵ ਕੋ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਉਨਕੇ ਗਰ੍ਭਗ੍ਰਹ ਮੇਂ ਸਭੀ ਜਾਤਿਯੋਂ ਕੇ ਯੋਗ੍ਯ ਵਿਧਿਯੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਏਕ ਕਾਰ੍ਯਕ੍ਰਮ ਕੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀ। ਇਸਸੇ ਪਹਲੇ ਕੇਵਲ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੀ ਪੂਜਾ-ਅਰਚਨਾ ਕਰਵਾ ਸਕਤੇ ਥੇ; ਵਹ ਭੀ ਤਮਿਲ ਕੀ ਬਜਾਯ ਸੰਸਕ੍ਰੁਤ ਮੇਂ।

8 ਦਿਸੰਬਰ, 1973 ਕੋ ਪੇਰਿਯਾਰ ਨੇ ਏਕ ਸਾਮਾਜਿਕ ਸਮ੍ਮੇਲਨ ਕਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰ ਸਾਮਾਜਿਕ ਅਵਨਤਿ ਔਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਟ੍ਰਾ ਰਾਥੋਪੀ ਗਏ ਜਾਤਿ-ਵਿਵਸਥਾ ਕੋ ਖਤਮ ਕਰਨੇ ਪਰ ਚਰ੍ਚਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀ। ਯਹ ਸਮ੍ਮੇਲਨ 8 ਔਰ 9 ਦਿਸੰਬਰ, 1973 ਕੋ ਥਿਡਲ, ਵੇਪੇਰੀ, ਮਟ੍ਰਾਸ ਮੇਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕ੍ਰਿਯਾ ਗਯਾ ਔਰ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਦਿਨ ਅਪਾਰ ਜਨਸਮੂਹ ਵਹਾਂ ਪਹੁੰਚਾ। ਪੇਰਿਯਾਰ ਨੇ ਏਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਕਰ ਤਮਾਮ ਟ੍ਰਵਿਡੋਂ ਕਾ ਆਹ੍ਵਾਨ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕਿ ਵੇ ਆਗੇ ਆਏਂ ਔਰ ਜਾਤਿ ਤਥਾ ਸਾਮਾਜਿਕ ਅਵਨਤਿ ਕੇ ਉਨ੍ਮੂਲਨ ਕੇ ਲਿਏ ਕਾਮ ਕਰੇਂ। ਉਸ ਸਮਯ ਕਏਂ ਏਤਿਹਾਸਿਕ ਪ੍ਰਸ੍ਤਾਵ ਪਾਰਿਤ ਕ੍ਰਿਏ ਗਏ।

ਟ੍ਰਾ ਕ੍ਰਿਏ ਗਏ ਅਨੁਵਾਦੋਂ ਸਹਿਤ ‘ਕੰਬ ਰਾਮਾਯਣ’, ‘ਰਾਮਚਰਿਤਮਾਨਸ’, ‘ਬੌਫ਼ ਰਾਮਾਯਣ’, ‘ਜੈਨ ਰਾਮਾਯਣ’ ਆਦਿ ਕਾ ਗਹਨ ਅਧ੍ਧਯਨ ਕ੍ਰਿਯਾ। ਕਰੀਬ ਚਾਲੀਸ ਵਰ੍ਸ਼ੋਂ ਕੇ ਅਧ੍ਧਯਨ ਕੇ ਬਾਦ ਉਨ੍ਹੋਨੇ ਤਮਿਲ ਭਾਸ਼ਾ ਮੇਂ ‘ਰਾਮਾਯਣ ਪਾਦੀਰੰਗਲ’ ਲਿਖੀ, ਜਿਸਕਾ ਹਿਨ੍ਦੀ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਸਚ੍ਚੀ ਰਾਮਾਯਣ’ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੁਆ।

ਸਫਲ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਕੈਸੇ ਬਨਾ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ

ਝੋਡ ਵਾਪਸ ਪਹੁੰਚਨੇ ਪਰ ਉਨਕੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਅਪਨਾ ਪੂਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉਹਨੇਂ ਸੌਂਪ ਦਿਯਾ। ਉਨ੍ਹੋਨੇ ਅਪਨੇ ਸਭਸੇ ਬੜੇ ਵਿਆਪਾਰਿਕ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾਨ ਕਾ ਨਾਮ ਰਖਾ ‘ਈ.ਵੀ. ਰਾਮਾਸਾਮੀ ਨਾਯਕਰ ਮੰਡੀ’। ਵੇ ਏਕ ਸਫਲ ਉਧੋਗਪਤਿ ਥੇ, ਲੇਕਿਨ ਉਨਕਾ ਮਨ ਸਮਾਜਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਗਤਾ ਥਾ।

ਏਕ ਬਾਰ ਝੋਡ ਮੇਂ ਪ੍ਲੇਗ ਕੀ ਘਾਤਕ ਬੀਮਾਰੀ ਫੈਲੀ। ਸੈਂਕੜੋਂ ਲੋਗ ਮਾਰੇ ਗਏ ਔਰ ਹਜ਼ਾਰੋਂ ਲੋਗ ਅਪਨੀ ਜਾਨ ਬਚਾਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਵਹਾਂ ਸੇ ਭਾਗ ਖੜੇ ਹੁਏ। ਲੇਕਿਨ, ਪੇਰਿਯਾਰ ਨੇ ਅਨ੍ਯ ਅਮੀਰ ਵਿਆਪਾਰਿਯੋਂ ਕੀ ਤਰਹ ਸ਼ਹਰ ਨਹੀਂ ਛੋਡਾ। ਪ੍ਲੇਗ ਕੇ ਸੰਕ੍ਰਮਣ ਸੇ ਭਯਭੀਤ ਹੋਕਰ ਸਨ੍ਨਾਨੋਂ ਔਰ ਕਰੀਬਿਯੋਂ ਟ੍ਰਾ ਟ੍ਰਾਯਾ ਦਿਏ ਗਏ ਸ਼ਵੋਂ ਕੋ ਉਨ੍ਹੋਨੇ ਖੁਦ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਪਹੁੰਚਾਯਾ ਔਰ ਉਨਕਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕ੍ਰਿਯਾ।

ਝੋਡ ਕੇ ‘ਬਾਜ਼ਾਰ ਸਟ੍ਰੀਟ’ ਕੇ ਵਿਆਪਾਰਿਯੋਂ ਪਰ ਉਨਕਾ ਜਬਰਦਸ੍ਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਥਾ। ਉਨ੍ਹੋਨੇ ਅਪਨੀ ਨਿਸ਼ਪ੍ਕਸ਼ਤਾ ਔਰ ਸਹੀ ਨਿਰ੍ਧਯ ਲੇਨੇ ਕੀ ਕੁਸ਼ਮਤਾ ਸੇ ਕਏਂ ਵਿਵਾਦ ਸੁਲਝਾਏ। ਅਪਨੀ ਯੁਵਾਵਸਥਾ ਮੇਂ ਵੇ ਤਮਿਲ ਵਿਦ੍ਵਾਨ, ਪੰਡਿਤ ਸ਼ਿਰੋਮਣਿ ਅਯੋਥੀ ਥਾਸ ਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਥੇ, ਜੋ ਜਾਤਿ-ਵਿਵਸਥਾ ਔਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਹਿਨ੍ਦੂ-ਧਰ੍ਮ ਕੀ ਜਮਕਰ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਤੇ ਥੇ।

ਪੇਰਿਯਾਰ ਕੋ ਵਾਲ੍ਟੇਯਰ ਕੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਾ ਦਾਰ੍ਸ਼ਨਿਕ, ਚਿਨ੍ਤਕ, ਲੇਖਕ ਔਰ ਵਕਤਾ ਮਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ।

ਪੇਰਿਯਾਰ ਕੋ ਵਾਲ੍ਟੇਯਰ ਕੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਾ ਦਾਰ੍ਸ਼ਨਿਕ, ਚਿਨ੍ਤਕ, ਲੇਖਕ ਔਰ ਵਕਤਾ ਮਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ।ਗੀਤਾ/ਦ ਮੂਕਨਾਯਕ

‘ਸਚ੍ਚੀ ਰਾਮਾਯਣ’ ਔਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਪਰ ਪ੍ਰਹਾਰ

ਪੇਰਿਯਾਰ ਕਾ ਮਾਨਨਾ ਥਾ ਕਿ ਹਿਨ੍ਦੂ-ਧਰ੍ਮ ਔਰ ਉਸਮੇਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਜਾਤਿ-ਵਿਵਸਥਾ ਖਾਸਤੌਰ ਪਰ ਟ੍ਰਵਿਡ ਨਸਲ ਕੇ ਦਮਨ ਕੇ ਲਿਏ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਟ੍ਰਾ ਝੰਜਾਦ ਕੀ ਗਏ ਹੈ। ਉਨ੍ਹੋਨੇ ਰਾਮਾਯਣ ਕੋ ਧਾਰ੍ਮਿਕ

ਫਿਟ ਝੰਡਿਆ ਮੂਵਮੇਂਟ ਕੇ ਤਹਤ ਰੇਸ ਵੌਕ ਕਾਰ੍ਯਕ੍ਰਮ ਕਾ ਆਯੋਜਨ

“ਸਮਾਨਤਾ ਆਰ ਨਿਆਂ”

ਪਟਿਆਲਾ 17 ਸਿਤੰਬਰ

INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616

hardipchumber57@gmail.com

ਲੌਂਗੋਵਾਲ,17 ਸਿਤੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਹ)- ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਈੰਸਟੀਟੂਟ ਆਫ ਝੰਜੀਨਿਯਰਿੰਗ ਏਂਡ ਟੇਕਨੋਲੌਜੀ (ਸਲਾਇਟ) ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਮੇਂ ਫਿਟ ਝੰਡਿਆ ਮੂਵਮੇਂਟ ਕੇ ਤਹਤ ‘ਰੇਸ ਵੌਕ’ ਕਾਰ੍ਯਕ੍ਰਮ ਕਾ ਸਫਲ ਆਯੋਜਨ ਹੁਆ। ਯਹ ਆਯੋਜਨ ਸ਼ਿਕਸ਼ਾ ਮੰਤ੍ਰਾਲਯ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਕੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰ್ದੇਸ਼ੋਂ ਕੇ ਅਨੁਰੂਪ ਸੰਸਥਾਨ ਮੇਂ ਸਵਾਸਥ੍ਯ, ਫਿਟਨੇਸ

ਔਰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ ਕੋ ਬਢਾਵਾ ਦੇਨੇ ਕੇ ਉਦੇਸ਼ਯ ਸੇ ਕ੍ਰਿਯਾ ਗਯਾ। ਕਾਰ੍ਯਕ੍ਰਮ ਕਾ ਸ਼ੁਭਾਰੰਭ ਸੰਸਥਾਨ ਕੇ ਨਿਰ್ದੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰੋ. ਮਣਿਕਾਂਤ ਪਾਸਵਾਨ ਨੇ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾਕਰ ਕ੍ਰਿਯਾ। ਪ੍ਰੋ. ਪਾਸਵਾਨ ਨੇ ਸਵਯੰ ਰੇਸ ਵੌਕ ਮੇਂ ਭਾਗ ਲੇਕਰ ਛਾਤ੍ਰੋਂ, ਸੰਕਾਯ ਏਂਡ ਸਟਾਫ ਕੋ ਸਵਰਥ ਜੀਵਨ ਕੇ ਲਿਏ ਪ੍ਰੇਰਿਤ

ਕ੍ਰਿਯਾ। ਉਨ੍ਹੋਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ‘ਸ਼ਾਰੀਰਿਕ ਫਿਟਨੇਸ ਨ ਕੇਵਲ ਵਿਧਿਗਤ ਸਫਲਤਾ ਬਲਿਕ ਰਾਸ਼ਟ੍ਰ ਕੀ ਪ੍ਰਗਤਿ ਕੇ ਲਿਏ ਭੀ ਅਨਿਵਾਰ੍ਯ ਹੈ। ਫਿਟ ਝੰਡਿਆ ਜੈਸੇ ਅਭਿਯਾਨੋਂ ਕੇ ਮਾਧ੍ਧ੍ਯ ਸੇ ਹਮ ਯੁਵਾ ਪੀਡੀ ਕੋ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਔਰ ਸਵਾਸਥ੍ਯ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿ ਸਜਗ ਬਨਾ ਸਕਤੇ ਹੈਂ।’ ਰੇਸ ਵੌਕ ਮੇਂ ਬੜੀ ਸੰਖਯਾ ਮੇਂ

ਵਿਦ੍ਧਾਰ੍ਥਿਯੋਂ, ਅਧ੍ਧਾਪਕੋਂ ਏਂਡ ਕਰ੍ਮਚਾਰਿਯੋਂ ਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹਪੂਰ੍ਵਕ ਹਿਸ਼ਸਾ ਲਿਯਾ। ਵਿਜੇਤਾਓਂ ਕੋ ਸਮ੍ਰਤਿ ਚਿਨ੍ਹ ਏਂਡ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪਤ੍ਰ ਦੇਕਰ ਸਮ੍ਮਾਨਿਤ ਕ੍ਰਿਯਾ ਗਯਾ। ਕਾਰ੍ਯਕ੍ਰਮ ਕੇ ਸਫਲ ਸੰਚਾਲਨ ਮੇਂ ਖੇਲ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਟਰਸ ਤਥਾ ਛਾਤ੍ਰ ਸਵਯੰਸੇਵਕੋਂ ਕਾ ਮਹਤ੍ਵਪੂਰ੍ਣ ਯੋਗਦਾਨ ਰਹਾ। ਸੰਸਥਾਨ ਨੇ ਯਹ ਸੰਕਲਪ ਲਿਯਾ ਕਿ ਆਨੇ ਵਾਲੇ ਸਮਯ ਮੇਂ ਭੀ ਫਿਟ ਝੰਡਿਆ ਮੂਵਮੇਂਟ ਸੇ ਜੁਡੇਂ ਸਵਾਸਥ੍ਯ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕਾਰ੍ਯਕ੍ਰਮ ਨਿਯਮਿਤ ਰੂਪ ਸੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕ੍ਰਿਏ ਜਾਏਂਗੇ।

ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਪ੍ਰੌਘੋਗਿਕੀ ਸੰਸਥਾਨ ਮੇਂ ਉਤਸਾਹਪੂਰ੍ਵਕ ਮਨਾਯਾ ਗਯਾ ਝੰਜੀਨਿਯਰਸ਼ ਦਿਵਸ

“ਸਮਾਨਤਾ ਆਰ ਨਿਆਂ”

ਪਟਿਆਲਾ 17 ਸਿਤੰਬਰ

INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616

hardipchumber57@gmail.com

ਲੌਂਗੋਵਾਲ, 17 ਸਿਤੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਹ) - ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਕੇ ਏਕ ਪ੍ਰਮੁਖ ਤਕਨੀਕੀ ਸੰਸਥਾਨ, ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਝੰਜੀਨਿਯਰਿੰਗ ਏਂਡ ਪ੍ਰੌਘੋਗਿਕੀ ਸੰਸਥਾਨ ਮੇਂ ਸਰ ਏਮ. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਵਰੈਯਾ ਕੀ ਜਯੰਤੀ ਕੇ ਅਵਸਰ ਪਰ ਆਏਂਸਟੀਏ ਛਾਤ੍ਰ ਅਧ੍ਧਾਯ, ਸਲੇਟ

ਟ੍ਰਾ 58ਵੇਂ ਝੰਜੀਨਿਯਰਸ਼ ਦਿਵਸ ਕਾ ਆਯੋਜਨ ਕ੍ਰਿਯਾ ਗਯਾ। ਇਸ ਅਵਸਰ ਪਰ ਡੀਆਰਡੀਓ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਕੇ ਏਸੋਸਿਏਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਡੌ. ਆਮੋਦ ਕੁਮਾਰ ਮੁਖ੍ਯ ਅਤਿਥਿ ਥੇ ਔਰ ਡੀਡੀਆਰਡੀਓ

ਕੇ ਵੈਜ਼ਾਨਿਕ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹੇਂਡਰ ਕੁਮਾਰ ਆਰ੍ਯ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਅਤਿਥਿ ਕੇ ਰੂਪ ਮੇਂ ਉਪਸਥਿਤ ਥੇ। ਕਾਰ੍ਯਕ੍ਰਮ ਕੀ ਅਧ੍ਧਕੁਸ਼ਤਾ ਸਲੇਟ ਕੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰੋ. ਮਣਿਕਾਂਤ ਪਾਸਵਾਨ ਨੇ ਕੀ ਔਰ ਅਪਨੇ ਭਾਸ਼ਣ ਕੇ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹੋਨੇ

ਰਾਸ਼ਟ੍ਰ ਨਿਰਮਾਣ ਮੇਂ ਝੰਜੀਨਿਯਰੋਂ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਡਾਲਾ। ਇਸ ਅਵਸਰ ਪਰ, ਵਿਭਿਨਨ ਵਕਤਾਓਂ ਨੇ ‘ਏਕ ਸਤਤ ਭਵਿਸ਼੍ਧ ਕੇ ਲਿਏ ਝੰਜੀਨਿਯਰਿੰਗ’ ਵਿਸ਼ਯ ਪਰ ਅਪਨੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਜ਼ਾ ਕ੍ਰਿਏ ਔਰ ਪ੍ਰਸ਼ੋਤਰੀ, ਤਕਨੀਕੀ ਪਹੇਲੀ, ਪੋਸਟਰ ਸਹਿਤ ਕਏਂ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਿਤਾਓਂ ਕਾ ਆਯੋਜਨ ਕ੍ਰਿਯਾ ਗਯਾ, ਜਿਨਮੇਂ ਛਾਤ੍ਰੋਂ, ਸ਼ਿਕਸ਼ਕੋਂ ਔਰ ਸ਼ੌਧਕਰ੍ਤਾਓਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਯਾ।

ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਧਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਭ ਲਈ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੀਆਂ ਐਕੜਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ -ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਰਾਹ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਢਲੇ ਪੰਜ ‘ਪੰਚਸ਼ੀਲ’ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ‘**ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਮਾਧੀ**’ ਲੱਗ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

1. **ਆਹਿੰਸਾ**- ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ, ਹਰ ਇਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ
2. **ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ**- ਦੁਸਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ
3. **ਵਿਬਚਾਰ ਨਾਂ ਕਰਨਾ**- ਕੋਈ ਜਿਨਸੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਨਾਂ ਕਰਨਾ
4. **ਬੂਠ ਨਹੀਂ ਖੋਲਣਾ**- ਆਪਣੇ ਆਚਾਰ,ਵਿਚਾਰ, ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ
5. **ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ**- ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਮਨ ਦਾ ਦਸ਼ਾ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ, ਮਨ ਸੁੱਧ ਰਖਣਾ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਮਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”